JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

VERICA TRSTENJAK

13 päivänä maaliskuuta 2008 [1]

Sisällys

I Johdanto ..... I - 6140

II Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... I - 6141

III Tosiseikat ja asian käsittely ..... I - 6142

A Pääasian tosiseikat ..... I - 6142

B Oikeudenkäynti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio ..... I - 6145

1. Ensimmäinen kanneperuste ..... I - 6145

2. Toinen kanneperuste ..... I - 6146

3. Kolmas kanneperuste ..... I - 6148

4. Vaaditut prosessinjohtotoimet ja asian selvittämistoimet ..... I - 6148

C Oikeudenkäynti yhteisöjen tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset ..... I - 6149

D Valitusperusteet ja asianosaisten perustelut ..... I - 6150

IV Oikeudellinen arviointi ..... I - 6154

A Alustavia huomautuksia ..... I - 6154

1. Aineellisoikeudelliset näkökohdat ..... I - 6154

2. Prosessioikeudelliset näkökohdat ..... I - 6156

B Valitusperusteiden arviointi ..... I - 6157

1 – Alkuperäinen kieli: saksa.

1. Ensimmäinen valitusperuste, jonka mukaan viejä- ja tuojamaan välistä tehtävänjakoa koskevaa periaatetta on rikottu ..... I - 6157

a) Viejä- ja tuojamaan välinen tehtävänjako ..... I - 6157

b) Poikkeava arvio viejävaltion viranomaisten väärinkäyttötapauksessa ... I - 6159

2. Toinen valitusperuste, jonka mukaan asiakirjoihin tutustumista koskevaa oikeutta tai muita puolustautumisoikeuksia on loukattu ..... I - 6161

3. Kolmas valitusperuste, joka koskee todistustaakan jakamista ..... I - 6166

4. Neljäs valitusperuste, joka koskee prosessinjohtotoimista luopumista ..... I - 6170

5. Viides valitusperuste, joka koskee väitettyihin Turkin viranomaisten ja komission laiminlyönteihin liittyvien asiakirjojen ja tosiseikkojen oikeudellista luonnehdintaa ..... I - 6171

a) Väitetyt Turkin viranomaisten laiminlyönnit ..... I - 6171

i) Kyseisten 32 A.TR.1-todistuksen toteaminen väärennöksiksi ..... I - 6171

ii) A.TR.1-tavaratodistus D 437214 ..... I - 6172

iii) Leimasimia koskeva Turkin tulliviranomaisten laiminlyönti ..... I - 6172

iv) Virallisten asiakirjojen rekisteröintiä koskeva Turkin viranomaisten laiminlyönti ..... I - 6172

v) Sääntöjenvastaisten todistusten laatimiseen osallistumista koskeva Turkin viranomaisten laiminlyönti ..... I - 6173

vi) Hallinnollista avunantoa koskeva Turkin viranomaisten laiminlyönti ..... I - 6173

vii) Muista syistä ja Mersinissä tehtyjen tutkimusten estämisestä johtuva Turkin viranomaisten laiminlyönti ..... I - 6174

b) Väitetyt komission laiminlyönnit ..... I - 6174

i) Tullietuusjärjestelmän valvonnan laiminlyönti Turkin osalta ..... I - 6174

ii) Leimanäytteiden lähettämisen laiminlyönti ..... I - 6175

iii) Maahantuojien riittävän ajoissa tapahtuvaa varoittamista koskevan velvollisuuden laiminlyönti ..... I - 6176

iv) Tosiseikkojen selvittämistä ja arviointia koskeva laiminlyönti Turkissa tehtyjen tutkimusten yhteydessä ..... I - 6178

c) Välipäätelmä ..... I - 6178

6. Kuudes valitusperuste, joka koskee sitä, että komissio ei kääntynyt tullikomitean tai assosiaationeuvoston puoleen ..... I - 6178

7. Seitsemäs valitusperuste, joka koskee valittajan oikeutetun intressin jäämistä tunnustamatta A.TR.1-tavaratodistuksen D 437214 osalta ..... I - 6179

8. Kahdeksas valitusperuste, joka koskee kohtuullisuuden ja riskien arviointia ..... I - 6181

9. Yhdeksäs valitusperuste, joka koskee yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan rikkomista ..... I - 6182

V Tarkastelun tulos ..... I - 6184

VI Oikeudenkäyntikulut ..... I - 6184

VII Ratkaisuehdotus ..... I - 6184

I Johdanto

1. Esillä olevassa asiassa Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta pyydetään ottamaan kantaa valitukseen, jonka C.A.S. SpA -niminen yhtiö on tehnyt Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa C.A.S. SpA vastaan komissio 6.2.2007 antamasta tuomiosta.[2] Valittaja ja ensimmäisen oikeusasteen kantaja (jäljempänä valittaja) pyytää yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan kyseisen tuomion, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin vahvisti 18.10.2002 tehdyn komission päätöksen (REC 10/01, jäljempänä riidanalainen päätös) olla hyväksymättä valittajan hakemusta 1 702 340,25 euron suuruisten tuontitullien palauttamiseksi 32 tuontitodistuksen osalta – tuontitodistuksia oli esitetty yhteensä 48 – ja näin ollen hylkäsi valittajan kanteen, jossa tuomioistuinta vaadittiin kumoamaan mainittu päätös osittain.

2 – Asia T-23/03, tuomio 6.2.2007 (Kok. 2007, s. II-289; jäljempänä valituksenalainen tuomio).

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

Tullien peruuttamista koskeva yhteisön lainsäädäntö

2. Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä yhteisön tullikoodeksi) 239 artiklassa säädetään tuontitullien peruuttamisen mahdollisuudesta seuraavaa:

”Tuonti- tai vientitullit voidaan – – peruuttaa – – tilanteissa, jotka johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin. Tilanteet, joissa tätä säännöstä voidaan soveltaa, sekä tällöin noudatettavaa menettelyä koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritellään komiteamenettelyä noudattaen. – –”

3. Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL L 253, s. 1; jäljempänä yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetus) 905 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos [yhteisön tullikoodeksin] 239 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyä palautus- tai peruutushakemusta käsittelevä päätöksen tekevä tulliviranomainen ei voi 899 artiklan perusteella tehdä päätöstä ja jos hakemukseen on liitetty todisteita erityistilanteesta, joka johtuu muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä välinpitämättömyyttä osoittavista olosuhteista, jäsenvaltion, johon mainittu viranomainen kuuluu, on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi 906–909 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

– –”

4. Yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 904 artiklan c kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tuontitulleja ei palauteta tai peruuteta, jos palautus- tai peruutushakemuksen tueksi esitetään tapauksen mukaan ainoastaan, että:

– –

c) tullietuuskohtelun myöntämiseksi vapaaseen liikkeeseen ilmoitetuille tavaroille on esitetty asiakirjoja, jos ne myöhemmin todetaan vääriksi, väärennetyiksi tai kyseisen tullietuuskohtelun myöntämiseen kelpaamattomiksi, vaikka ne olisikin esitetty vilpittömässä mielessä.”

5. Yhteisön tullikoodeksin 236 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tuonti- tai vientitullit on palautettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

Tuonti- tai vientitullit on peruutettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä tileihin kirjattaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti.

Tulleja ei voida palauttaa tai peruuttaa, jos muun kuin lain mukaisen tullien määrän maksamiseen tai tileihin kirjaamiseen johtaneet seikat ovat johtuneet asianomaisen tietoisesta menettelystä.

– –”

6. Yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetään, että tullivelasta johtuvia tulleja ei kirjata tileihin jälkikäteen, jos lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin sellaisen tulliviranomaisten erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita.

III Tosiseikat ja asian käsittely

A *Pääasian tosiseikat*

7. Valittaja on Italian oikeuden mukaan perustettu yhtiö, josta Steinhauser GmbH -yhtiö (jäljempänä Steinhauser), jonka kotipaikkana on Ravensburg (Saksa), omistaa 95,1 prosenttia. Valittajan päätoimintana on maahantuotujen hedelmämehutiivisteiden jalostaminen, minkä lisäksi se tuo näitä tuotteita Italiaan. Liikesuhteista ulkomaisten tavarantoimittajien kanssa vastaa pääasiallisesti Steinhauser-yhtiö.

8. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikoista laatiman selvityksen

mukaan valittaja toi yhteisöön ja saattoi siellä vapaaseen liikkeeseen 5.4.1995–20.11.1997 omena- ja päärynämehutiivisteitä, joiden oli ilmoitettu olevan peräisin Turkista. Tällaisten tuotteiden tuonti yhteisöön tapahtui A.TR.1-todistusten avulla, joten tuotteet vapautettiin tulleista assosiaatiosopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan nojalla.

9. Ravennan (Italia) tullitoimipaikka tarkasti jälkikäteen sen A.TR.1-todistuksen D 141591 aitouden, jonka valittaja oli esittänyt erään tuontitoimen yhteydessä; näitä toimia toteutettiin 5.4.1995–20.11.1997 välisenä aikana. Päätöksen N:o 1/95 29 artiklan mukaisesti pyyntö kyseisen todistuksen aitouden todentamisesta esitettiin Turkin viranomaisille.

10. Turkin viranomaiset ilmoittivat 15.5.1998 päivätyllä kirjeellä Ravennan tullitoimipaikalle, että suoritetun todentamisen mukaan kyseinen todistus ei ollut aito, koska se ei ollut Turkin tulliviranomaisten antama. Turkin viranomaiset ilmoittivat lisäksi suorittavansa muita tarkastuksia.

11. Tämän vuoksi Italian viranomaiset tarkastivat jälkikäteen 103 A.TR.1-todistusta, jotka valittaja oli esittänyt eri tuontitoimien yhteydessä.

12. Turkin tasavallan pysyvä edustusto Euroopan unionissa (jäljempänä Turkin pysyvä edustusto) ilmoitti 10.7.1998 päivätyllä kirjeellä komissiolle, että valittajan esittämät A.TR.1-todistukset, jotka lueteltiin kyseisen kirjeen liitteessä ja jotka koskivat turkkilaisen Akman-yhtiön suorittamaa vientiä Italiaan, olivat väärennettyjä (false). Komissio toimitti kyseisen kirjeen Italian tulliviranomaisille 20.7.1998 lähettämällään kirjeellä.

13. Komission petostentorjunnan koordinointiyksikkö (UCLAF, joka oli OLAFin edeltäjä) suoritti 12.–15.10.1998 ja 30.11.–2.12.1998 tarkastuksia Turkissa.

14. Turkin pysyvä edustusto ilmoitti 8.3.1999 päivätyllä kirjeellä Ravennan tullitoimipaikalle, että Turkin viranomaiset eivät olleet antaneet eivätkä vahvistaneet 32:ta valittajan esittämää A.TR.1-todistusta (jäljempänä riidanalaiset todistukset), joiden joukossa oli 18 todistusta, jotka mainittiin 10.7.1998 päivätyn kirjeen liitteessä.

15. Italian tulliviranomaiset katsoivat, että kaikesta Italian tulliviranomaisten, komission, UCLAFin ja Turkin viranomaisten välisestä kirjeenvaihdosta ilmeni, että Turkin viranomaisten mukaan mainitut 48 A.TR.1-todistusta, joiden joukossa olivat riidanalaiset todistukset ja jotka koskivat valittajan suorittamaa vientiä Italiaan turkkilaisen Akman-yhtiön välityksellä, olivat joko väärennettyjä tai sääntöjenvastaisia. Kyseiset 32 riidanalaista todistusta (joita vastaavien tullien yhteismäärä oli 3 296 190 371 Italian liiraa (ITL) eli 1 702 340,25 euroa) katsottiin väärennetyiksi, koska Turkin tullitoimipaikat eivät olleet antaneet eivätkä vahvistaneet niitä. Loput 16 todistusta (joita vastaavien tullien yhteismäärä oli 1 904 763 758 ITL eli 983 728,38 euroa) sitä vastoin luokiteltiin pätemättömiksi, sillä vaikka ne olivatkin Turkin tulliviranomaisten antamia, kyseessä olleet tavarat eivät olleet peräisin Turkista. Koska kaikki 48 todistusta oli luokiteltu joko väärennetyiksi tai pätemättömiksi, niiden kattamiin tavaroihin ei voitu soveltaa tullietuuskohtelua, joka myönnetään turkkilaisten maataloustuotteiden maahantuonnille. Näin ollen Italian tulliviranomaiset vaativat valittajaa maksamaan erääntyneet tullit, joiden yhteismäärä oli 5 200 954 129 ITL eli 2 686 068,63 euroa.

16. Valittaja esitti 28.3.2000 päivätyllä kirjeellä Ravennan tullitoimipaikalle yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan, 236 artiklan ja 239 artiklan nojalla hakemuksen siitä, että vaadittuja tuontitulleja ei kirjattaisi tileihin jälkikäteen ja että ne palautettaisiin. Hakemuksensa tueksi valittaja vetosi vilpittömään mieleensä, toimivaltaisten viranomaisten sellaisiin erehdyksiin, jotka eivät olleet havaittavissa, sekä näiden viranomaisten laiminlyönteihin.

17. Italian tasavalta pyysi 30.11.2001 päivätyllä kirjeellä komissiota tekemään päätöksen siitä, oliko perusteltua, että valittajalta vaadittuja tuontitulleja ei kirjata jälkikäteen tileihin yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla tai että nämä tullit palautetaan yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan nojalla.

18. Komissio pyysi 3.6.2002 päivätyllä kirjeellä tiettyjä lisätietoja Italian viranomaisilta, jotka toimittivat ne 7.6.2002 päivätyllä kirjeellä.

19. Komissio ilmoitti 25.7.2002 päivätyllä kirjeellä valittajalle aikomuksestaan olla hyväksymättä valittajan hakemusta. Ennen lopullisen päätöksen tekemistä komissio kuitenkin kehotti valittajaa esittämään sille mahdolliset huomautuksensa ja tutustumaan asiakirja-aineistoon saadakseen tietoonsa ne asiakirjat, jotka eivät olleet luottamuksellisia. Valittajan edustajat tutustuivat 6.8.2002

hallintomenettelyn asiakirjoihin komission toimitiloissa. He myös allekirjoittivat lausuman, jossa he vahvistivat saaneensa tutustua lausuman liitteessä mainittuihin asiakirjoihin.

20. Valittaja esitti huomautuksensa komissiolle 15.8.2002 päivätyllä kirjeellä. Valittaja toisti siinä erityisesti kantansa, jonka mukaan tulliviranomaiset olivat syyllistyneet sellaisiin aktiivisesta toiminnastaan johtuneisiin erehdyksiin, joita valittaja ei ollut voinut havaita ja jotka valittaja rinnastaa laiminlyönteihin, jotka ovat omiaan luomaan yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun erityistilanteen.

21. Komissio teki 18.10.2002 riidanalaisen päätöksen, joka annettiin valittajalle tiedoksi 21.11.2002. Komission mukaan oli perusteltua, että hakemuksen kohteena olevat tuontitullit kirjataan tileihin. Komissio kuitenkin katsoi, että tuontitullien palauttaminen oli perusteltua hakemuksen siltä osin, joka koskee 16:ta pätemätöntä todistusta, koska valittaja oli niiden osalta yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetussa erityistilanteessa. Komissio totesi sitä vastoin 32 riidanalaisen todistuksen osalta, että olosuhteet, joihin valittaja vetosi, eivät olleet omiaan luomaan yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettua erityistilannetta. Näin ollen komissio katsoi riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa, että kyseisiin todistuksiin liittyvien, 1 702 340,25 euron suuruisten tuontitullien palauttaminen ei ollut perusteltua.

B *Oikeudenkäynti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio*

22. Valittaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen komissiota vastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 29.1.2003 saapuneella kannekirjelmällä ja vaati kumoamaan riidanalaisen päätöksen 2 artiklan. Valittaja vetosi vaatimustensa tueksi kolmeen kanneperusteeseen, joiden mukaan ensinnäkin puolustautumisoikeuksia oli loukattu, toiseksi yhteisön tullikoodeksin 239 artiklaa oli rikottu ja kolmanneksi yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa oli rikottu.

23. Komissio vaati, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkää kanteen ja velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

24. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

1. Ensimmäinen kanneperuste

25. Ensimmäisessä kanneperusteessa valittaja väitti puolustautumisoikeuksiaan loukatun hallintomenettelyn aikana, sillä vaikka se saikin tutustua ne asiakirjat sisältävään asiakirja-aineistoon, joiden perusteella komissio teki riidanalaisen päätöksen, se ei saanut tutustua niihin asiakirjoihin, joiden

merkitys oli komission tilanteesta tekemän kokonaisarvioinnin kannalta ratkaiseva.

26. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi tämän kanneperusteen ja totesi valituksenalaisen tuomion 88 kohdassa, että tällä alalla puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate edellytti ainoastaan sitä, että asianomainen voi tehokkaasti ilmaista kantansa niistä seikoista, asiakirjat mukaan lukien, joilla komissio perusteli kielteisen päätöksensä; periaate ei siten edellytä, että komissio antaa omasta aloitteestaan tilaisuuden tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka mahdollisesti liittyvät sen käsiteltävänä olevaan tapaukseen tullien peruutusta koskevan hakemuksen yhteydessä.

27. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoikin 92 kohdassa, että se, että asiakirjoja, joihin valittaja ei ollut voinut tutustua hallintomenettelyn aikana, ei nimenomaisesti mainittu riidanalaisessa päätöksessä, ei sulje pois mahdollisuutta, että jotkin näistä asiakirjoista saattoivat olla riidanalaisen päätöksen perustana. Tämän ei kuitenkaan voitu katsoa pätevän myös koko siihen laajaan kirjeenvaihtoon, johon valittaja viittasi, koska ainakin jotkin asiakirjoista ovat asiakirjoja, jotka liittyvät pelkästään asian asiayhteyteen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ”asiayhteyteen liittyvistä” asiakirjoista, että kun sellaisia asiakirjoja, jotka eivät ole olleet riidanalaisen päätöksen perustana, ei annettu tiedoksi, niiden tiedoksiannon mahdollisella puuttumisella ei ollut merkitystä, koska tällaiset asiakirjat eivät missään tapauksessa voineet vaikuttaa riidanalaiseen päätökseen. Näin ollen se hylkäsi tehottomana ensimmäisen kanneperusteen, sikäli kuin se koski tällaisten asiakirjojen tiedoksiannon puuttumista.

28. Komission riidanalaisen päätöksen perustana olleista asiakirjoista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 98–100 kohdassa, että valittaja oli tarkastellut asiakirja-aineistoa komission toimitiloissa ja allekirjoittanut kirjallisen lausuman, jossa hän nimenomaisesti vahvisti saaneensa tutustua kaikkiin niihin asiakirjoihin, jotka liittyivät riita-asiaan suoraan tai välillisesti. Lisäksi tähän lausumaan oli liitetty luettelo, jossa mainittiin kaikki asiakirjat, joihin valittajan edustaja oli saanut tutustua. Tämän luettelon perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että valittaja oli tosiasiallisesti saanut tutustua useisiin asiakirjoihin, joihin se omien sanojensa mukaan ei voinut tutustua.

29. Kirjeenvaihdosta, jota komissio ja UCLAF kävivät Turkin viranomaisten ja jäsenvaltioiden kansallisten tulliviranomaisten kanssa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että minkään seikan perusteella ei voitu olettaa, että komissio olisi perustanut riidanalaisen päätöksen muihin kuin niihin asiakirjoihin, jotka sisältyvät asiakirja-aineistoon, johon kantaja sai tutustua 6.8.2002.

2. Toinen kanneperuste

30. Toisessa kanneperusteessa, jonka mukaan yhteisön tullikoodeksin 239 artiklaa oli rikottu ja jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin myös hylkäsi, on neljä osaa. Ensimmäinen osa koskee A.TR.1-todistuksen D 437214 virheellistä luonnehdintaa. Toisessa ja kolmannessa osassa esitetään

ne vakavat laiminlyönnit, joihin Turkin viranomaisten ja komission väitetään syyllistyneen, jotta osoitettaisiin yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun erityistilanteen olemassaolo. Neljäs osa koskee sitä, että valittaja ei ole toiminut ilmeisen huolimattomasti, sekä liiketoiminnan riskien arviointia.

31. Tarkastellessaan toisen kanneperusteen ensimmäistä osaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistutti aluksi, että tavaroiden alkuperän määrittäminen perustuu toimivallan jakoon viejävaltion viranomaisten ja tuojavaltion viranomaisten välillä siten, että alkuperän määrittävät sen valtion viranomaiset, josta tavarat viedään, ja tarkasteli sitten komission sekä Italian ja Turkin viranomaisten välistä kirjeenvaihtoa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi 122 kohdassa, että komissio tukeutui väärennettyjä todistuksia koskevassa riidanalaisen päätöksen osassa pääasiassa kirjeeseen, jonka Turkin viranomaiset lähettivät 8.3.1999 Ravennan tullitoimipaikalle. Verrattuaan tämän kirjeen sisältöä ja Turkin viranomaisten myöhempien kirjeiden sisältöä keskenään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin totesi, että todistuksen D 437214 luonnehdinnassa ilmeni epäselvyyksiä ja että komissio ei voinut pätevästi katsoa ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä, että todistus D 437214 oli väärennetty (124 ja 128 kohta). Tämä ei kuitenkaan voinut vielä johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen sen 22.8.2003 eli riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen päivätyn kirjeen sisällön osalta, jossa Turkin viranomaiset vahvistivat niiden 8.3.1999 päivättyyn kirjeeseen sisältyneet päätelmät, koska valittajalla ei ole minkäänlaista oikeutettua intressiä päätöksen kumoamiseen muotovirheen perusteella silloin, kun päätöksen kumoaminen johtaisi ainoastaan sellaisen uuden päätöksen tekemiseen, joka on aineellisoikeudellisesti samanlainen kuin kumottu päätös (133 kohta).

32. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tarkasteli sitten toisen kanneperusteen toista osaa, joka koskee Turkin viranomaisten laiminlyönneistä esitettyjä väitteitä; nämä väitteet perustuivat lähinnä siihen, että mainitut viranomaiset olisivat tosiasiallisesti antaneet ja vahvistaneet riidanalaiset todistukset.

33. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 150–152 kohdassa ensinnäkin, että yhtäältä sen toteaminen, ovatko Turkin viranomaisten antamat asiakirjat aitoja vai väärennettyjä, kuului näiden viranomaisten yksinomaiseen toimivaltaan ja että toisaalta viranomaiset katsoivat, että riidanalaiset todistukset olivat väärennettyjä. Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valittajan argumentin, jonka mukaan riidanalaisissa todistuksissa olevat leimat ja allekirjoitukset osoittavat, että todistukset todennäköisesti ovat Turkin viranomaisten antamia ja vahvistamia. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti esille sen, että Turkin viranomaisten antamia todistuksia koskevien rekisterien pitämisestä ei nimenomaisesti määrätä assosiaatiosopimuksessa eikä myöskään sen soveltamismääräyksissä (161 kohta). Tuomioistuin esitti myös, että väärennetyiksi osoittautuvien asiakirjojen esittäminen ei kuitenkaan yksinään mahdollista päätelmää, että maastaviejien ja asiakirjat antavien tulliviranomaisten välillä olisi tehty salaista yhteistyötä (167 ja

168 kohta). Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että Turkin viranomaiset eivät olleet laiminlyöneet hallinnollista avunantoa koskevia velvollisuuksiaan ja että valittajan väitteen tueksi ei ollut esitetty mitään vakuuttavaa näyttöä (216–218 kohta).

34. Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tarkasteli toisen kanneperusteen kolmatta osaa, joka koskee laiminlyöntejä, joihin Euroopan komission väitettiin syyllistyneen.

35. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistutti ensin UCLAFin Turkissa suorittamista tutkimuksista ja totesi jääneen osoittamatta, että komissio olisi kohdannut Turkin tasavallan kanssa sovitun hallinnollisen avunannon yhteydessä sellaisia vaikeuksia, joiden takia olisi ollut perusteltua kääntyä assosiaationeuvoston tai tulliliiton sekakomitean puoleen (238–240 kohta). Tuomioistuin katsoi sitten, että assosiaatiosopimuksessa ja yhteisön oikeuden säännöksissä ei määrätä minkäänlaisesta leima- ja allekirjoitusnäytteiden toimitusvelvollisuudesta sopimuspuolten välillä (249–257 kohta), velvollisuudesta kertoa maahantuojille näiden tullietuusjärjestelmän puitteissa suorittamien tullaustoimien pätevyyttä koskevista epäilyistä (270 kohta) eikä UCLAFin velvollisuudesta noudattaa jotakin tiettyä tutkimusmenetelmää (284 kohta).

36. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valittajan ilmeisen huolimattomuuden puuttumista koskevan toisen kanneperusteen neljännen osan tehottomana todettuaan, että komissio ei ollut lausunut riidanalaisen päätöksen väärennettyjä todistuksia koskevassa osassa kysymyksestä, joka koskee kantajan huolellisuutta tai huolimattomuutta (295 ja 296 kohta).

3. Kolmas kanneperuste

37. Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kolmannen kanneperusteen, jonka mukaan yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa oli rikottu, koska valittaja ei ollut kyennyt osoittamaan, että toimivaltaisten viranomaisten aktiivinen toiminta oli myötävaikuttanut väärennetyiksi osoittautuneiden riidanalaisten todistusten laatimiseen tai hyväksymiseen (303–307 kohta).

4. Vaaditut prosessinjohtotoimet ja asian selvittämistoimet

38. Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi esitetyn näytön ja valittajan vaatimat asian selvittämistoimet joko vailla kohdetta olevina tai asian ratkaisemisen kannalta merkityksettöminä ja tarpeettomina (314–333 kohta).

C *Oikeudenkäynti yhteisöjen tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset*

39. Valittaja teki nyt käsiteltävänä olevan valituksen 13.4.2007 päivätyllä kirjelmällä, joka kirjattiin yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamossa 16.4.2007.

40. Valittaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-23/03 6.2.2007 antaman tuomion

– hyväksyy ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyt vaatimukset; toissijaisesti palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen

– hyväksyy prosessinjohtotoimia koskevat hakemukset, jotka valittaja teki 28.1., 4.8. ja 11.8.2003 päivätyillä kirjelmillä

– velvoittaa ensimmäisen oikeusasteen vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

41. Komissio vastasi 22.6.2007 päivätyllä kirjelmällä, joka on kirjattu yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamossa 25.6.2007 ja jossa se vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– hylkää valituksen kokonaisuudessaan

– pitää komission ensimmäisessä oikeusasteessa esittämät väitteet kokonaisuudessaan ennallaan

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, myös oikeudenkäyntikulut ensimmäisessä oikeusasteessa.

42. Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti totesi 30.7.2007 tehdyssä päätöksessä, että vastauksen jättäminen ei ole tarpeen.

43. Kirjallisen menettelyn jälkeen pidettiin 10.1.2008 suullinen käsittely, jossa kuultiin asianosaisten suulliset huomautukset.

D *Valitusperusteet ja asianosaisten perustelut*

44. Aluksi komissio huomauttaa, että valitus riippuu täysin olettamuksesta, jonka mukaan riidanalaiset todistukset eivät ole väärennettyjä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisessa tuomiossa, että riidanalaiset 32 A.TR.1-todistusta ovat väärennettyjä ja että Turkin tulliviranomaiset eivät ole antaneet niitä. Komission mukaan valituksella pyritään kiistämään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamat tosiseikat, minkä vuoksi se on jätettävä tutkimatta. Lisäksi komissio esittää tutkimatta jättämistä koskevia oikeudenkäyntiväitteitä tietyistä valitusperusteista.

45. Valittaja esittää yhdeksän valitusperustetta.

46. Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen hyväksyessään Turkin viranomaisten yksinomaisen toimivallan A.TR.1-tavaratodistusten aitouden tai oikeellisuuden määrittämiseen. Tältä osin valittaja pitää kiinni näkemyksestään, että jos on riittäviä objektiivisia viitteitä kolmannen maan toimivaltaisten tulliviranomaisten osallistumisesta kyseisiin sääntöjenvastaisuuksiin tai jos on olemassa edes konkreettinen epäily tämäntyyppisestä toiminnasta, mainittujen viranomaisten yksinomainen toimivalta päättyy.

47. Komission mukaan ottaen huomioon, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut Turkin viranomaisten osallistumisen riidanalaisten todistusten väärentämiseen jääneen osoittamatta, ei ole mitään syytä kyseenalaistaa Turkin ja yhteisön tulliviranomaisten välistä tehtävänjakoa.

48. Toisessa valitusperusteessaan valittaja katsoo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olettaneen virheellisesti, että oikeus tutustua asiakirjoihin koskee ainoastaan asiakirjoja, joihin komissio perusti riidanalaisen päätöksensä. Valittajan mukaan oikeus tutustua asiakirjoihin koskee myös luottamuksellisia asiakirjoja. Komission on valittajan mukaan ainakin tehtävä merkintä luottamuksellisten asiakirjojen olemassaolosta ja liitettävä mukaan ei-luottamuksellinen tiivistelmä.

49. Komissio vastaa tähän, että valittajan väitteelle ei löydy perustetta yhteisön oikeudesta.

50. Kolmannessa valitusperusteessaan valittaja moittii sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan todistustaakka kuului kokonaisuudessaan sille niiden tosiseikkojen osalta, jotka ovat tyypillisiä yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa ja yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 905 artiklassa tarkoitetulle ”erityistilanteelle”, sikäli kuin kysymyksessä ovat kolmansissa maissa (tässä tapauksessa Turkissa) tapahtuneet tosiseikat tai komission toiminta-alaan ja vaikutuspiiriin kuuluvat tosiseikat. Valittajan mukaan tällä tavalla jaettu todistustaakka asettaa kantajalle mahdottomia ja kohtuuttomia vaatimuksia. Valittaja katsoo

täyttäneensä näyttövelvollisuutensa esittämällä objektiivisia viitteitä, joilla voidaan perustella vakavat epäilyt ja tietty todennäköisyys kyseessä olevien sääntöjenvastaisuuksien osalta.

51. Komission mukaan tältä osin ei ole kyse jaetusta todistustaakasta. Jaettua todistustaakkaa on sen mukaan syytä tarkastella vasta silloin, kun riidanalainen tosiseikkoja koskeva väite on ainakin periaatteessa mahdollista näyttää toteen. Sitä vastoin käännetty todistustaakka merkitsisi komission sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden tulliviranomaisten lähtökohtaista asettamista ”yleisen epäilyn” alaiseksi ja – usein mahdottoman – vastanäyttöä koskevan velvollisuuden asettamista niille. Lisäksi komissio vahvistaa, että kyseessä ovat ainoastaan valittajan olettamukset eivätkä objektiiviset viitteet.

52. Neljännessä valitusperusteessaan valittaja katsoo, että hylätessään näytön esittämistä koskevat ehdotukset ja valittajan hakemat asian selvittämistoimet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin rikkoi työjärjestyksensä 68 artiklan 1 kohtaa. Valittajan mukaan näin on sitäkin suuremmalla syyllä, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin asetti erittäin suuria vaatimuksia todistustaakalle. Ottaen huomioon, että valittajan vaatimus koski yhtäältä kaikkia hallintomenettelyn asiakirjoja ja toisaalta vain esimerkkeinä mainittuja tiettyjä asiakirjoja kuten 9.12.1998 päivättyä OLAFin kertomusta, valittaja katsoo lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olettaneen virheellisesti, että valittajan vaatimus hallintomenettelyn asiakirjoihin kuuluvien asiakirjojen esittämiseksi on vailla kohdetta (313 kohta).

53. Komissio toteaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi perustellusti näytön esittämistä koskevat valittajan pyynnöt ja ehdotukset epätarkoituksenmukaisina ja merkityksettöminä, koska asiakirjoihin jo sisältyi merkityksellistä ja johdonmukaista näyttöä.

54. Viides valitusperuste koskee virhettä, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valittajan mukaan teki luonnehtiessaan oikeudellisesti asiakirjoja ja tosiseikkoja Turkin viranomaisten ja komission laiminlyöntien osalta.

55. Väitettyjen Turkin viranomaisten laiminlyöntien osalta valittaja katsoo ensinnäkin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tulkitsi ja luonnehti riidanalaisia todistuksia virheellisesti. Toiseksi se moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tulkintaa A.TR.1-todistuksen D 437214 väärentämisestä. Kolmanneksi vertailtaessa sääntöjenvastaisiksi todetuissa todistuksissa olevia leimoja väärennöksinä pidettyihin todistuksiin ei valittajan mukaan ole havaittavissa mitään eroja, mikä osoittaa, että riidanalaiset todistukset on virheellisesti luonnehdittu väärennetyiksi. Neljänneksi valittaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen jättäessään tunnustamatta sen, että Turkilla on oikeudellinen velvollisuus rekisteröidä annetut todistukset useiden päätöksiin N:o 1/95 ja N:o 1/96 sisältyvien säännösten perusteella. Lisäksi valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen näkemystä, jonka mukaan väärentäjien intressissä olisi käyttää väärennetyissä todistuksissa rekisteröintinumeroa, joka vastaa sääntöjenmukaista

todistusta. Valittaja perustaa kantansa oletamukseen, että tuonti samalla rekisteröintinumerolla kahteen kertaan pistäisi silmään heti varsinkin siksi, että Ravenna oli tuontisatama ja yhdessäkään tapauksessa ei ollut todettu saman rekisteröintinumeron käyttöä kahteen kertaan. Viidenneksi valittaja väittää Turkin viranomaisten osallistuneen riidanalaisten todistusten laatimiseen, koska ne olisivat voineet vientiselvityksen yhteydessä estää väärennettyjen todistusten käytön tarkastamalla esitetyt todistukset ja tavarat. Kuudenneksi valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeudellista arviota väitetystä Turkin viranomaisten laiminlyönnistä hallinnollisen avunannon alalla ja varsinkin toteamusta, jonka mukaan näiden viranomaisten välillä ei ollut ristiriitaa. Lopuksi valittaja esittää useita seikkoja, jotka sen mielestä osoittavat Turkin viranomaisten osallistuneen riidanalaisten todistusten laatimiseen.

56. Aluksi komissio katsoo, että valittaja ei ymmärrä viidennessä valitusperusteessa esille ottamiensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamusten luonnetta. Komission mukaan tämä valitusperuste ei viittaa oikeuskysymyksiin vaan tosiseikkojen arviointeihin, jotka eivät voi olla muutoksenhakumenettelyn kohteena. Lisäksi valittaja esitti komission mukaan viidennessä valitusperusteessa ensimmäisessä oikeusasteessa esittämänsä väitteen uudestaan, eikä sitä voida ottaa tutkittavaksi. Komissio katsoo, että valittaja ei pysty osoittamaan, miltä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen tässä asiassa. Valittajan väitteet ovat komission mukaan perusteettomia ja vailla todistusvoimaa. Rekisterien pitämisestä ei määrätä assosiaatiosopimuksessa eikä muissa tähän asiaan sovellettavissa määräyksissä.

57. Valittaja on väitetyistä komission laiminlyönneistä sitä mieltä, että Turkin toimivaltaisten viranomaisten järjestelmällisistä ja tietoisista laiminlyönneistä on riittävästi objektiivisia viitteitä, joiden perusteella komission olisi pitänyt valvoa tullietuusjärjestelmää tehokkaammin. Valittaja katsoo yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 93 artiklan ja päätöksen N:o 1/96 4 artiklan nojalla, että Turkin tasavallalla ja komissiolla oli myös kyseisenä ajanjaksona (vuosina 1995–1997) oikeudellinen velvollisuus antaa tieto Turkin tulliviranomaisten käyttämien leimasimien leimanäytteistä tai vaatia ne toimitettaviksi toimivaltaisille tulliviranomaisille. Valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen myös jättäessään tekemättä päätelmän, jonka mukaan komissiolla oli velvollisuus varoittaa hedelmämehutiivisteiden maahantuojia viimeistään vuoden 1994 lopussa tai vuoden 1995 alussa Turkissa ilmenneistä sääntöjenvastaisuuksista A.TR.1-tavaratodistusten laadinnassa. Lisäksi valittaja katsoo, että UCLAF laiminlöi asetuksen (EY) N:o 1073/99 1 ja 3 artiklan mukaiset asianmukaista tutkimusta Turkissa koskevat velvollisuutensa, sillä se ei soveltanut tiettyjä tutkimusmenetelmiä.

58. Komissio puolestaan katsoo, että valittaja tyytyy moittimaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksia ja arviointeja tosiseikoista. Komission mukaan Turkilla ja sillä ei tähän asiaan sovellettavien oikeusnormien mukaan ollut velvollisuutta toimittaa leima- tai allekirjoitusnäytteitä. Valittajan mukaan komissiota koskevasta maahan-

tuojien varoittamisvelvollisuudesta komissio muistuttaa, että riidanalainen tuonti oli tapahtunut huhtikuun 1995 ja marraskuun 1997 välisenä aikana, kun taas epäilykset turkkilaisten A.TR.1-todistusten aitoudesta ja sisällöllisestä oikeellisuudesta ilmenivät vasta myöhemmin, nimittäin vuodesta 1998 lähtien.

59. Valittajan kuudes valitusperuste koskee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei pitänyt virheellisenä menettelynä sitä, että komissio ei kääntynyt tullikomitean tai assosiaationeuvoston puoleen. Tältä osin valittaja viittaa niin sanotussa Turkkilaiset televisiot -tapauksessa annettuun tuomioon. [3]

60. Komissio toteaa, että ottaen huomioon Turkin viranomaisten johdonmukainen ja moitteeton yhteistyövalmius ei ollut mitään syytä kääntyä tullikomitean tai assosiaationeuvoston puoleen.

61. Seitsemännessä valitusperusteessa valittaja moittii sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti huomiotta valittajan oikeutetun intressin saada riidanalainen päätös kumottua A.TR.1-todistuksen D 437214 osalta, koska ottaen huomioon yhteisön tullikoodeksin 218 artiklan 3 kohdan mukainen kolmen vuoden määräaika ei enää olisi ollut todistuksen D 437214 oletettua ”väärentämistä” koskevan ensimmäisen oikeusasteen tuomion perusteella sallittua kantaa kertaalleen peruutettua tai palautettua tullimaksua uuden päätöksen nojalla.

62. Komission mukaan valittajan esittämä tulkinta yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 905 artiklasta ja sitä seuraavista artikloista sekä yhteisön tullikoodeksin 218 artiklan 3 kohdasta on virheellinen, koska riidanalainen päätös tehtiin mainituissa määräajoissa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei kumonnut sitä.

63. Kahdeksannessa valitusperusteessa valittaja moittii sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei edes riidanalaisten todistusten oletetun epäaitouden perusteella katsonut, että ottaen huomioon Turkin viranomaisten ja komission vakava laiminlyönti sekä taloudellisten toimijoiden ja viranomaisten välinen suhde oli kohtuutonta antaa valittajan kärsiä riidanalaisesta päätöksestä aiheutuva vahinko.

64. Komissio muistuttaa, että se ei riidanalaisessa päätöksessä lausunut valittajan huolellisuutta tai huolimattomuutta koskevasta kysymyksestä, minkä vuoksi se pitää tätä kysymystä koskevaa valittajan väitettä tehottomana.

65. Yhdeksännessä valitusperusteessaan valittaja moittii sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että Turkin tulliviranomaiset eivät osallistuneen aktiivisesti kyseessä olevien 32 A.TR.1-todistuksen laatimiseen ja käyttämiseen yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisella tavalla.

3 – Yhdistetyt asiat T-186/97, T-187/97, T-190/97–T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97–T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 ja T-147/99, Kaufring ym., tuomio 10.5.2001 (Kok. 2001, s. II-1337).

66. Komissio toteaa, että koska käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse väärennetyistä todistuksista, joita Turkin viranomaiset eivät ole antaneet, Turkin viranomaiset eivät ole tehneet mitään yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b kohdassa tarkoitettua virhettä.

IV Oikeudellinen arviointi

A *Alustavia huomautuksia*

1. Aineellisoikeudelliset näkökohdat

67. Yhteisön tullikoodeksista annettu asetus (ETY) N:o 2913/92, jota sen 253 artiklan mukaan sovelletaan 1.1.1994 alkaen, tuli voimaan 22.10.1992. Lukuisiin yhteisön asetuksiin ja direktiiveihin sisältynyt tullilainsäädäntö koottiin tulliliiton myötä yhteen tullikoodeksiksi, joka yhteisön ja jäsenvaltioiden tasolla annettavat soveltamissäännökset mukaan luettuina käsittää tullilainsäädännön. Tullikoodeksin yleisissä säännöissä ja menettelyissä on sisämarkkinoiden ajatuksen toteuttamiseksi varmistettava tariffitoimenpiteiden ja muiden – myös maatalous- ja kauppapoliittisten – toimenpiteiden yhtenäinen soveltaminen yhteisön ja kolmansien maiden välisessä tavaroiden kaupassa. Yhteisön tullilainsäädännön kodifiointi ei rajoittunut olemassa olevan tullilainsäädännön lakitekniseen esittämiseen; samalla tehtiin myös muutoksia, joilla pyrittiin tekemään tullilainsäädännöstä johdonmukaisempi ja yksinkertaisempi ja korjaamaan tietyt puutteet, jotta saataisiin aikaan kattava alaa koskeva yhteisön lainsäädäntö. Niinpä tullikoodeksiin sisältyykin muun muassa jälkitullausta sekä tuonti- ja vientitullien palauttamista ja peruuttamista koskevia uusia säännöksiä, joissa osittain pidettiin aiempi lainsäädäntö ennallaan, osittain tehtiin muutoksia. [4]

68. Vanhempiin, tullikoodeksin käyttöönoton myötä kumottuihin yhteisön oikeussääntöihin kuului yhteisön tullikoodeksin 251 artiklan mukaan asetus (ETY) N:o 1697/79, [5] jonka 13 artikla, jota yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut useaan otteeseen, on nykyisen yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan [6] edeltäjä. Yhteisön tullikoodeksin 239 artikla on edeltäjänsä tapaan yleinen

4 – Vrt. Dollen, M., "Nacherhebung, Erstattung und Erlass von Abgaben nach dem neuen Zollkodex", *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, vihko 24/1993, s. 754, 755 sekä Berr, C. ja Trémeau, H., *Le droit douanier*, 4. painos, Paris, 1997, s. 219.

5 – Tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24.7.1979 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1697/79.

6 – Ks. Müller-Eiselt, P., "Nacherhebung – Erlass – Erstattung – Gedanken zum Vertrauensschutz in die Zollerhebung", *Vertrauensschutz in der Europäischen Union*, Köln, 1998, s. 106.

kohtuullisuuslauseke,[7] jonka nojalla tuonti- tai vientitullit voidaan luottamuksensuojan toteuttamiseksi peruuttaa tai palauttaa muissa kuin käytännössä kaikkein yleisimmin todetuissa ja nimenomaisesti säännellyissä tilanteissa, mikäli asiaan ei liity asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä huolimattomuutta. Tehdessään päätöksen siitä, onko kyseessä mainitussa säännöksessä tarkoitettu erityistilanne, komission on laajaa harkintavaltaansa käyttäessään arvioitava koko tosiseikasto ja verrattava toisiinsa yhtäältä yhteisön intressiä varmistaa tullisäännösten noudattaminen ja toisaalta vilpittömässä mielessä toimineen taloudellisen toimijan intressiä välttää vahinkoa, joka ylittää tavanomaisen liiketoiminnan riskin.

69. Yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan yleislauseketta sovelletaan erityisesti silloin, kun taloudellisen toimijan ja viranomaisen välinen suhde huomioon ottaen ei olisi kohtuullista antaa kyseisen toimijan kärsiä vahinkoa, jota sille ei tavanomaisessa tilanteessa olisi aiheutunut.[8] Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan lähtökohtaisesti edellytetään, että kyseinen taloudellinen toimija on ”poikkeuksellisessa tilanteessa” suhteessa muihin samaa toimintaa harjoittaviin toimijoihin.[9] Sekä yhteisöjen tuomioistuin oikeuskäytännössään että yhteisön lainsäätäjä yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksessa ovat täsmentäneet, milloin kysymyksessä on tällainen yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu ”erityistilanne”.[10]

70. Yhteisön oikeudessa ei kuitenkaan nimenomaisesti ole tunnustettu tällaiseksi erityistilanteeksi yhteisön tullikoodeksin

7 – Yhdistetyt asiat 244/85 ja 245/85, Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio, tuomio 12.3.1987 (Kok. 1987, s. 1303, 10 kohta) ja asia C-446/93, SEIM, tuomio 18.1.1996 (Kok. 1996, s. I-73, 41 kohta). Ks. Sack, J., *Zollrecht, Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts*, nide 1, C. II, s. 27, 82 kohta, jossa mainitaan ainoastaan yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 905 artikla käytännön kannalta suunnattoman tärkeänä yleisenä kohtuullisuussäännöksenä ilmeisesti siksi, että tähän säännökseen sisältyy ”erityistilannetta” koskeva edellytys. Muut kirjoittajat, esimerkiksi edellä alaviitteessä 6 mainittu Müller-Eiselt, P., s. 106, mainitsevat yksinomaan tai ensisijaisesti yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan ratkaisevana säännöksenä. Asianmukaisempaa olisi kuitenkin käyttää yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa luettuna yhdessä yhteisön tullikoodeksin 905 artiklan kanssa oikeusperustana tuontitullien peruuttamiselle tai palauttamiselle erityistilanteen perusteella.

8 – Asia 58/86, Coopérative agricole d’approvisionnement des Avirons, tuomio 26.3.1987 (Kok. 1987, s. 1525, 22 kohta).

9 – Asia C-86/97, Trans-Ex-Import, tuomio 25.2.1999 (Kok. 1999, s. I-1041, 21 kohta); asia C-61/98, De Haan Beheer, tuomio 7.9.1999 (Kok. 1999, s. I-5003, 52 kohta) ja edellä alaviitteessä 3 mainitut yhdistetyt asiat Kaufring ym., tuomio 10.5.2001, 218 kohta.

10 – Ks. Huchatz, W., *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts* (toim. Witte, P. ja Wolffgang, H.-M.), Hamm, 2007, s. 414, jossa todetaan yhteisöjen tuomioistuimen ja komission viitoittaneen tämän epämääräisen oikeudellisen käsitteen tulkintaa. Yhteisön tullikoodeksin 239 artiklalla on kaksi tavoitetta. Yhtäältä sillä laajennetaan 236, 237 ja 238 artiklaan sisältyviä tapausten ryhmiä yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksessa (900 artikla) määritellyillä yksittäistapauksilla, joissa palauttaminen tai peruuttaminen on myös mahdollista. Koska nämä yksittäistapaukset siirrettiin yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetukseen, komission on mahdollista sille EY 202 artiklan kolmannen luetelmakohdan mukaisesti siirretyn lainsäädäntövallan nojalla hyväksyä tähän ryhmään muitakin yksittäistapauksia esimerkiksi kansallisten tulliviranomaisten tai yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella. Toisaalta kansallisille viranomaisille annetaan valtuudet myöntää palautus tai peruutus kaikkien yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 236–238 artiklassa ja 900 artiklassa tarkoitettujen tapausten lisäksi ”erityisissä” yksittäistapauksissa, mikäli asiaan ei liity asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä huolimattomuutta (yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 899 artiklan 2 kohta). Yhteisön tullikoodeksissa ja sen soveltamisasetuksessa esitetty palautustapausten luettelo ei kuitenkaan ole tyhjentävä, sillä niiden lisäksi on muitakin palauttamisen edellytykset täyttäviä tilanteita. Kohtuullisuusnäkökohdat voivat tällä tavoin tulla kysymykseen ja kussakin yksittäistapauksessa voidaan toimia oikeudenmukaisesti. Tällöinkin yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännöllä on erityinen tehtävä. Ks. Huchatz, W., *Zollkodex* (toim. von Witte, P.), 4. painos, München, 2006, 239 artikla, 30 kohta, jossa todetaan, että yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa ja yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 905 artiklassa tarkoitetun ”erityistilanteen” edellytysten täyttämiseksi voidaan nojautua oikeuskäytäntöön, varsinkin yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön (ja myös aiempaan lainsäädäntöön).

soveltamisasetuksen 904 artiklassa tarkoitettua tullietuuskohtelua koskevien tai muiden asiakirjojen esittämistä vilpittömässä mielessä, kun asiakirjat myöhemmin osoittautuvat vääriksi tai väärennetyiksi. Hyväksyessään tämän poikkeussäännöksen yhteisön lainsäätäjä saattoi yhteisöjen tuomioistuimen tähänastisen oikeuskäytännön osaksi yhteisön tullilainsäädäntöä. [11]

2. Prosessioikeudelliset näkökohdat

72. Prosessioikeuden näkökulmasta minusta on – kun otetaan huomioon valittajan täydennetty ja yksityiskohtainen esitys tähän riita-asiaan johtaneista tapahtumista – ehdottoman välttämätöntä muistaa, että yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi jätetty valitus koskee EY 225 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti ainoastaan oikeuskysymyksiä. Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklassa täsmennetään, että muutoksenhaun perusteena voi olla toimivallan puuttuminen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta, oikeudenkäyntivirhe tai yhteisön oikeuden rikkominen.

71. Yhtäältä valittaja riitautti komission päätöksen ensimmäisessä oikeusasteessa nostamallaan EY 230 artiklan mukaisella kumoamiskanteella katsoen, että sen tapauksessa kyseessä oli yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa, luettuna yhdessä yhteisön tullikoodeksin 905 artiklan kanssa, tarkoitettu erityistilanne. Toisaalta yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 904 artikla näyttää ainakin ensi näkemältä olevan ristiriidassa tuontitullien peruuttamista koskevan valittajan vaatimuksen kanssa, joten on syytä katsoa, että edellä mainitut säännökset muodostavat aineellisoikeudellisen kehyksen, jossa yhteisöjen tuomioistuimen on ratkaistava esillä olevan valituksen tutkittavaksi ottaminen ja perusteltavuus.

73. Arvioitaessa, onko jonkin valitukseen sisältyvän väitteen esittäminen hyväksyttävää, on tämän vuoksi huomioitava, että muutoksenhakumenettelyn tarkoituksena on tarkastaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tapa soveltaa lainsäädäntöä eikä missään tapauksessa toistaa ensimmäisen oikeusasteen oikeudenkäynti. Pelkkää ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyjen kanneperusteiden toistamista ei pidetä hyväksyttävänä valitusperusteena. Sen sijaan valituksessa on ilmoitettava täsmällisesti, miltä osin valituksenalaisen tuomion kumoamista vaaditaan, sekä tätä vaatimusta tukevat perustelut. [12]

11 – Ks. uraauurtavat yhdistetyt asiat 98/83 ja 230/83, Van Gend & Loos ym., tuomio 13.11.1984 (Kok. 1984, s. 3763, 15–17 kohta), jossa pätemättömien alkuperätodistusten vastaanottamista ei tunnustettu erityistilanteeksi, koska tällainen tilanne voidaan lukea ammatillisiin riskeihin, joille tulliasioitsija on altis toimintansa luonteen vuoksi. Ks. myös asia 827/79, Acampora, tuomio 11.12.1980 (Kok. 1980, s. 3731, 8 kohta); asia C-348/89, Mecanarte, tuomio 27.6.1991 (Kok. 1991, s. I-3277, 24 kohta) ja asia C-97/95, Pascoal & Filhos, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4209, 57–60 kohta).

12 – Ks. Rengeling, H.-W., Middeke, A. ja Gellermann, M., *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*, München, 2003, § 28, s. 500, 501, 22 ja 24 kohta. Asia C-41/00 P, Interporc v. komissio, tuomio 6.3.2003 (Kok. 2003, s. I-2125, 15 kohta) ja asia C-469/99 P, komissio v. C.A.S. Succhi di Frutta, tuomio 29.4.2004 (Kok. 2004, s. I-3801, 48 kohta).

B *Valitusperusteiden arviointi*

1. Ensimmäinen valitusperuste, jonka mukaan viejä- ja tuojamaan välistä tehtävänjakoa koskevaa periaatetta on rikottu

a) Viejä- ja tuojamaan välinen tehtävänjako

74. Väitteestä, joka koskee viejä- ja tuojamaan välistä tehtävänjakoa koskevan periaatteen rikkomista arvioitaessa tavaratodistusten aitoutta tai oikeellisuutta, on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 120, 121, 150, 323 ja 324 kohdassa esittämät päätelmät, joihin valittaja viittaa valituskirjelmässään, tehtiin ottaen huomioon ETY:n ja Turkin tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen määräykset ja yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella.

75. Päätöksen N:o 1/96 15 artiklassa määrätään, että todistusten aitous ja oikeellisuus tarkastetaan päätöksen N:o 1/95 29 artiklassa ja liitteessä 7 määrätyn keskinäisen hallinnollisen avunannon mukaisesti. Mainitun liitteen 3 ja 4 artiklan mukaan avunanto tarkoittaa sitä, että sopimuspuolten viranomaiset vaihtavat joko pyynnöstä tai omasta aloitteestaan tietoja todetuista tai suunnitelluista toimista, jotka rikkovat tai voivat rikkoa tullilainsäädäntöä. Tämän hallinnollista yhteistyötä koskevan järjestelmän tehokkuus edellyttää pakostakin asianomaisten viranomaisten välistä toimivallan jakoa, jonka yhteisöjen tuomioistuin nimenomaisesti tunnustaa.

76. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tavaroiden alkuperän määrittäminen nimittäin perustuu toimivallan jakoon viejävaltion viranomaisten ja tuojavaltion viranomaisten välillä siten, että alkuperän määrittävät sen valtion viranomaiset, josta tavarat viedään, ja että tämän järjestelmän toimivuutta valvovat molempien osapuolten asianomaiset viranomaiset yhteistyössä keskenään. Tällainen järjestely on perusteltua sen vuoksi, että sen valtion viranomaisilla, josta tavarat viedään, on parhaat mahdollisuudet tarkistaa heti ne seikat, joilla on vaikutusta alkuperän määräytymiseen.[13] Toimivallan jaolla on tavaroiden

13 – Asia 218/83, Les Rapides Savoyards ym., tuomio 12.7.1984 (Kok. 1984, s. 3105, 26 kohta), joka koski 22.7.1972 tehtyä Euroopan talousyhteisön ja Sveitsin valaliiton välistä sopimusta; asia C-12/92, Huygen ym., tuomio 7.12.1993 (Kok. 1993, s. I-6381, 24 ja 25 kohta), joka koski 22.7.1972 tehtyä Euroopan talousyhteisön ja Itävallan tasavallan välistä sopimusta ja asia C-432/92, Anastasiou ym., tuomio 5.7.1994 (Kok. 1994, s. I-3087, 38 kohta), joka koski Euroopan talousyhteisön ja Kyproksen tasavallan välisestä assosiaatiosta 19.12.1972 tehtyä sopimusta. Ks. myös yhdistetyt asiat C-153/94 ja C-204/94, Faroe Seafood ym., tuomio 14.5.1996 (Kok. 1996, s. I-2465, 19 kohta).

alkuperän määrittämiseksi myös se etu, että se johtaa varmoihin ja yhdenmukaisiin tuloksiin ja estää siten kaupan vinoutumisen ja kilpailun vääristymät kaupassa.

77. Tämä järjestelmä voi toimia ainoastaan silloin, kun sen valtion tullihallinto, johon tavarat tuodaan, hyväksyy viejävaltion viranomaisten laillisesti tekemät ratkaisut. [14] Kuten yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Les Rapides Savoyards ym. antamassaan tuomiossa [15] todennut sellaisten kansainvälisten vapaakauppasopimusten osalta, jotka sitovat yhteisön kolmanteen valtioon vastavuoroisten velvollisuuksien perusteella, se, että jäsenvaltioiden tulliviranomaiset tunnustavat tämän kolmannen valtion viranomaisten lainmukaisesti tekemät päätökset, on samaten välttämätöntä, jotta yhteisö voisi puolestaan vaatia, että kyseisen valtion tulliviranomaiset noudattavat päätöksiä, joita jäsenvaltioiden viranomaiset ovat tehneet yhteisöstä tähän valtioon vietyjen tuotteiden alkuperän osalta.

78. Tullietuuskohtelutodistuksen esittäminen ei velvoita tuojavaltion tulliviranomaisia myöntämään maahantuojalle tämän hakemaa tullietuuskohtelua. Mikäli tullietuuskohtelutodistus kuitenkin on laadittu muodollisesti asianmukaisella tavalla, se luo oikeudellisen olettaman aineellisesta paikkansapitävyydestä. Tämän vuoksi tullietuuskohtelutodistuksen esittämisestä aiheutuu ainakin sitova vaikutus tosiseikkojen osalta eli tosiseikkoja koskevien viejävaltion tulliviranomaisten toteamusten osalta. [16]

79. Tästä seuraa, että assosiaatiosopimuksen määräysten mukaan tuojamaan tulliviranomaiset eivät voi kieltäytyä soveltamasta tullietuuskohtelua tavaraan, joka on tuotu maahan viejämaan tulliviranomaisten säännöjenmukaisesti antamalla todistuksella.

80. Siinäkin tapauksessa, että tuojamaan tulliviranomaisilla on perusteltuja epäilyksiä tämän tavaran todellisesta alkuperästä, ne voivat ainoastaan pyytää viejämaan tulliviranomaisia tekemään alkuperää koskevan jälkitodentamisen. [17]

81. Tämä tulliviranomaisten välinen yhteistyö- ja tehtävänjakojärjestelmä edellyttää loogisesti, että jälkitodentamisen päätelmät myös sitovat tuojamaan tulliviranomaisia, jos viejämaan tulliviranomaiset ovat pystyneet määrittämään kyseessä olevien tavaroiden alkuperän. Vain siinä erityistilanteessa, että viejämaan tulliviranomaiset eivät pysty toteuttamaan jälkitodentamista säännöjenmukaisesti, tuojamaan tulliviranomaiset voivat yhteisöjen tuomioistuimen mukaan

14 – Ks. edellä alaviitteessä 13 mainitut yhdistetyt asiat Faroe Seafood ym., tuomion 20 kohta ja yhdistetyt asiat C-23/04–C-25/04, Sfakianakis, tuomio 9.2.2006 (Kok. 2006, s. I-1265, 23 kohta).

15 – Mainittu edellä alaviitteessä 13, tuomion 27 kohta.

16 – Edellä alaviitteessä 10 mainittu Prieß, H.-J., *Zollkodex*, 27 artikla, 41 kohta.

17 – Ks. edellä alaviitteessä 14 mainitut yhdistetyt asiat Sfakianakis, julkisasiamies Léger'n ratkaisuehdotus 20.10.2005 (Kok. 2006, s. I-1265, 33 kohta).

ryhtyä itse tarkastamaan riidanalaisen todistuksen aitoutta ja oikeellisuutta ja ottaa huomioon muuta kyseessä olevien tavaroiden alkuperää koskevaa todistusaineistoa. [18]

82. Toisin kuin valittaja väittää, oikeuskäytäntöä ei kuitenkaan voi tulkita siten, että tuojavaltiolla olisi tarkastusoikeus, jonka perusteella se voi tutkia ja kyseenalaistaa ensin lainmukaisuuden ja sitten viejävaltion suorittaman arvioinnin kokonaisuudessaan. Asiassa Pascoal & Filhos antamassaan tuomiossa [19] yhteisöjen tuomioistuin pikemminkin katsoi, että se, että viejävaltion toimivaltaiset viranomaiset väittävät jälkitodentamisen perusteella, että tavaratodistus ei koske todella vietyjä tavaroita, ainoastaan mahdollistaa sen, että tuojavaltion viranomaiset voivat todeta, että lain mukaan kannettavia tulleja ei ole vaadittu, ja että ne voivat ryhtyä tullien kantamista koskeviin toimenpiteisiin. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin totesi, että mikään kyseisessä asetuksessa ei velvoita tuojavaltion viranomaisia vahvistamaan todentamisen tulosten oikeellisuutta tai tavaran todellista alkuperää.

83. Näin ollen on todettava, että Turkin viranomaisten arvio kyseisten 32 todistuksen aitoudesta lähtökohtaisesti sitoi Italian viranomaisia ja komissiota yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esittää osuvasti valituksenalaisen tuomion 120 ja 121 kohdassa. Ei ole mitään perusteltua syytä tehdä muutoksia lainsäädännön mukaiseen Turkin ja yhteisön tulliviranomaisten väliseen toimivallan jakoon. Sen sijaan on syytä yhtyä komission arvioon, jonka mukaan yhteisön tulliviranomaiset eivät myöskään pystyisi itse arvioimaan, ovatko niille esitetyt kolmannen maan vientitodistukset aitoja vai väärennettyjä. Tämän voivat näin ollen todeta yksinomaan asiantuntevat viejävaltion tulliviranomaiset, tässä tapauksessa siis Turkin tulliviranomaiset.

b) Poikkeava arvio viejävaltion viranomaisten väärinkäyttötapauksessa

84. Mielestäni ei ole tarpeen tutkia sitä, onko toisenlainen arvio paikallaan siinä tapauksessa, että on ilmennyt sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat viime kädessä tulleet esiin kolmannen valtion tulliviranomaisten myötävaikutuksena, sillä ainakaan käsiteltävänä olevassa asiassa ei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamusten perusteella voida osoittaa Turkin viranomaisten syyllistyneen väärinkäyttöön. Lisäksi on todettava, että tässä on kyse tosiseikoista, joiden arviointi on lähtökohtaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävä [20] ja jotka yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia vain

18 – Edellä alaviitteessä 13 mainittu asia Huygen ym., tuomion 27 kohta.

19 – Mainittu edellä alaviitteessä 11, tuomion 37 kohta.

20 – Yhdistetyt asiat C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P, Aalborg Portland ym., tuomio 7.1.2004 (Kok. 2004, s. I-123, 48 kohta) ja asia C-194/99 P, Thyssen Stahl AG v. komissio, tuomio 2.10.2003 (Kok. 2003, s. I-10821, 33 kohta). Ks. Lenaerts, K., Arts, D. ja Maselis, I., *Procedural Law of the European Union*, 2. painos, London, 2006, s. 453, 16-003 kohta, jossa todetaan, että yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa tosiseikkojen toteamiseen. Se, että valitus rajoittuu oikeuskysymyksiin, merkitsee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on tätä koskeva yksinomainen toimivalta. Tästä seuraa, että valittaja ei saa kyseenalaistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksia tosiseikoista eikä esittää tosiseikkoja, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole arvioinut ensimmäisessä oikeusasteessa.

sellaisissa tapauksissa, joissa määritetyn tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimitetusta aineistosta. [21] Silloin, kun todistusaineisto on saatu asianmukaisesti ja todistustaakkaa sekä yleisiä oikeusperiaatteita ja asian selvittämistä koskevia menettelysääntöjä on noudatettu, ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida sille esitetyn selvityksen todistusvoimaa. [22]

85. Riidanalaisten 32 todistuksen luonnehdinnasta väärennöksiksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin mainitsee valituksenalaisen tuomion 122 kohdassa ensin kirjeen, jonka Turkin viranomaiset lähettivät 8.3.1999 Ravennan tullitoimipaikalle ja jonka liitteenä oli luettelo niistä 32 todistuksesta, jotka Turkin viranomaiset katsoivat väärennöksiksi. Sitten 125 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa epäselvyyksiin, jotka havaittiin verrattaessa toisiinsa mainitussa kirjeessä esitettyjä toteamuksia ja Turkin pysyvän edustuston UCLAFille 22.4.1999 lähettämässä kirjeessä esitettyjä toteamuksia. Tuolloin asianomaisten oli vaikea päätellä Turkin viranomaisten kirjallisista lausumista kiistattomasti, olivatko kyseiset todistukset väärennettyjä vai ainoastaan sääntöjenvastaisia todistuksia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että käytetyn ilmauksen ”not correct … and not issued according to the rules” olisi voitu tulkita tarkoittavan, että kyseessä olevat todistukset eivät olleet väärennettyjä. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa valituksenalaisen tuomion 129 kohdassa, 22.8.2003 päivätty Turkin viranomaisten kirje saattoi kuitenkin häivyttää kaiken epäilyn siitä, olivatko todistukset väärennettyjä. Tämän perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei sille esitetyt tosiseikat huomioon ottaen tehnyt oikeudellista virhettä päätellessään, että riidanalaiset 32 tuontitodistusta olivat luonteeltaan väärennöksiä.

86. Turkin viranomaisten oletettua myötävaikutusta koskevasta valittajan väitteestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti 167 kohdassa, että väärennetyiksi osoittautuvien asiakirjojen esittäminen ei kuitenkaan yksinään mahdollista päätelmää, että maastaviejien ja asiakirjat antavien tulliviranomaisten välillä olisi tehty salaista yhteistyötä. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei tehnyt oikeudellista virhettä viitatessaan siihen, että Turkin viranomaisten osallistumisesta väärennöksiin ei ole mitään näyttöä.

87. Hyväksyä ei voida myöskään valittajan väitettä, jonka mukaan sääntöjenvastaisten todistusten laatiminen on huomattava sääntöjenvastaisuus, jonka vuoksi on perusteltua olla hyväksymättä Turkin viranomaisten suorittamaa arviointia. Tämä väite nimittäin merkitsee yhteisöjen tuomioistuimen tunnustaman viejä- ja tuojamaan välisen tehtävänjaon kyseenalaistamista todistusten aitouden tai oikeellisuuden tutkimisen osalta. Lisäksi on kiellettyä rinnastaa kategorisesti se, että toimivaltaiset viranomaiset laativat sääntöjenvastaisia todistuksia virheen vuoksi, rikosoikeudellisesti merkitykselliseen todistusten väärentämiseen.

88. Näin ollen ensimmäinen valitusperuste on hylättävä.

21 – Edellä alaviitteessä 20 mainitut yhdistetyt asiat Aalborg Portland ym., tuomion 48 kohta.

22 – Ks. edellä alaviitteessä 20 mainitut yhdistetyt asiat Aalborg Portland ym., julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin ratkaisuehdotus 11.2.2003, 38 kohta; yhdistetyt asiat C-280/99 P–C-282/99 P, Moccia Irme ym. v. komissio, tuomio 21.6.2001 (Kok. 2001, s. I-4717, 78 kohta) ja asia C-185/95 P, Baustahlgewerbe v. komissio, tuomio 17.12.1998 (Kok. 1998, s. I-8417, 24 kohta).

2. Toinen valitusperuste, jonka mukaan asiakirjoihin tutustumista koskevaa oikeutta tai muita puolustautumisoikeuksia on loukattu

89. Valittaja väittää, että sen oikeutta tutustua asiakirjoihin on loukattu. Siltä osin kuin valittaja pyytää yhteisöjen tuomioistuinta tutkimaan sen puolustautumisoikeuden laajuuden hallintomenettelyn aikana, kyseessä on prosessioikeutta koskeva oikeuskysymys ja siten valitusperuste, joka voidaan ottaa tutkittavaksi.

90. Valittaja väittää, että se sai tutustua ainoastaan sellaisiin asiakirjoihin, joiden perusteella komissio teki riidanalaisen päätöksen. Sitä vastoin sille ei annettu oikeutta tutustua niin sanottuihin tausta-asiakirjoihin ja luottamuksellisiin asiakirjoihin, joihin komissio valittajan mukaan katsoo myös UCLAFin ja OLAFin kertomusten kuuluvan.

91. Viitaten omaan oikeuskäytäntöönsä [23] ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 88 kohdassa, että puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate edellyttää tullien peruuttamista koskevan hallinnollisen menettelyn yhteydessä, että asianomainen voi tehokkaasti ilmaista kantansa niistä seikoista, asiakirjat mukaan lukien, joilla komissio perustelee kielteisen päätöksensä. Periaate ei siten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan edellytä, että komissio antaa omasta aloitteestaan tilaisuuden tutustua kaikkiin asiakirjoihin, jotka mahdollisesti liittyvät sen käsiteltävänä olevaan tapaukseen, tullien peruuttamista koskevan hakemuksen yhteydessä. Mikäli asianomainen katsoo tällaisten asiakirjojen olevan tarpeen sen osoittamiseksi, että kyseessä on erityistilanne ja/tai että asianomainen ei ole syyllistynyt ilmeiseen huolimattomuuteen tai vilpilliseen menettelyyn, asianomaisen on itse vaadittava saada tutustua näihin asiakirjoihin niiden säännösten perusteella, joita toimielimet ovat antaneet EY 255 artiklan nojalla.

92. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomautti 89 kohdassa, että komission on asianomaisen pyynnöstä annettava tilaisuus tutustua kaikkiin niihin hallinnollisiin riidanalaista päätöstä koskeviin asiakirjoihin, jotka eivät ole luottamuksellisia. Jos tällaista pyyntöä ei esitetä, komission hallussa olevia asiakirjoja ei siis voida saada automaattisesti tutustuttaviksi. [24]

93. Näitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiä seikkoja on tarkasteltava ottaen huomioon asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden erilaiset nykyiset ilmenemismuodot sekä jäsenvaltioiden että yhteisön oikeudessa. Yhtäältä tämä oikeus liittyy erottamattomasti hallintomenettelyyn sisältyviin menettelyllisiin takeisiin, joita hallintomenettelyn osapuolille myönnetään pantaessa oikeusvaltion toimintaperiaate täytäntöön. Toisaalta tämän oikeuden voidaan tulkita ilmentävän yleisön tiedonsaantioikeutta, joka edellyttää valtion kaikilta elimiltä ja muilta

23 – Asia T-205/99, Hyper v. komissio, tuomio 11.7.2002 (Kok. 2002, s. II-3141, 63 kohta) ja asia T-329/00, Bonn Fleisch Ex- und Import v. komissio, tuomio 27.2.2003 (Kok. 2003, s. II-287, 46 kohta).

24 – Asia T-42/96, Eyckeler & Malt v. komissio, tuomio 19.2.1998 (Kok. 1998, s. II-401, 81 kohta); asia T-50/96, Primex Produkte Import-Export ym. v. komissio, tuomio 17.9.1998 (Kok. 1998, s. II-3773, 64 kohta) ja edellä alaviitteessä 23 mainittu asia Bonn Fleisch Ex- und Import v. komissio, tuomion 46 kohta.

laitoksilta avointa, demokraattisen valvonnan alaista toimintatapaa. [25]

94. EY 255 artikla konkretisoi EU 1 artiklan 2 kohdassa määrättyä avoimuusperiaatetta ja samalla toteuttaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan 42 artiklassa varmistetun unionin kansalaisten tiedonsaantioikeuden. [26] Esillä olevassa asiassa kyse oli kuitenkin ensisijaisesti yksilön oikeuksien kunnioittamisesta hallintomenettelyssä, jonka päätteeksi komission oli tehtävä päätös tuontitullien peruuttamisesta yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan mukaisesti. Näin ollen valittajaa voitiin neuvoa turvautumaan EY 255 artiklan mukaiseen pyyntöön tällä oikeuden perustalla olevan erityisen tehtävän perusteella vain, mikäli sen tueksi ei ollut mitään erityisiä sitä suojaavia oikeussääntöjä. Kuitenkin valittajan käytössä oli sekä yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännössä tunnustettu oikeus tulla kuulluksi [27] että oikeus tutustua asiakirjoihin komission hallintomenettelyn aikana.

95. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on korostanut useaan otteeseen, puolustautumisoikeudet kuuluvat perusoikeuksina yleisiin oikeusperiaatteisiin, joiden noudattamista yhteisöjen tuomioistuin valvoo; [28] tällöin yhteisöjen tuomioistuin tukeutuu jäsenvaltioiden yhteiseen valtiosääntöperinteeseen ja Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen kaltaisiin kansainvälisiin sopimuksiin, joiden syntyyn jäsenvaltiot ovat vaikuttaneet tai joihin ne ovat liittyneet. [29]

25 – Julkisasiamies Tesauro erottaa asiassa C-58/94, Alankomaat v. neuvosto, tuomio 30.4.1996, 28.11.1995 antamassaan ratkaisuehdotuksessa (Kok. 1996, s. I-2169, 13–15 kohta) toisistaan julkisten asiakirjojen saatavuuden tehtävän yksilön oikeuksien kunnioittamiseksi hallintomenettelyn aikana ja yleisön yleisen kiinnostuksen valtion toimintaa koskevia tietoja kohtaan.

26 – Ks. Broberg, M., "Access to documents: a general principle of Community law?", *European Law Review* (2002), s. 196, 197, jossa viitataan siihen, että ensimmäinen tosiasiallinen toimenpide yhteisön toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden suuntaan toteutettiin 7.2.1992 allekirjoitettaessa Maastrichtin sopimuksen päätösasiakirja. Päätösasiakirjan julistuksessa N:o 17 jäsenvaltiot tähdensivät päätöksentekomenettelyjen avoimuuden ja yhteisön toimielinten demokraattisen luonteen välistä läheistä yhteyttä. Vastauksena julistukseen N:o 17 neuvosto ja komissio ottivat yhdessä käyttöön yleisön oikeutta saada tietoa komission ja neuvoston asiakirjoista koskevat käytännesäännöt (EYVL 1993, L 340, s. 41). Avoimuuden ja asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden käsitteet sisällytettiin yhteisön oikeuteen kuitenkin vasta Amsterdamin sopimuksen voimaantulon myötä. Siitä lähtien EU 1 artiklan 1 kohdassa on määrätty, että päätökset on tehtävä unionissa "mahdollisimman avoimesti". EY:n perustamissopimukseen sisällytetyssä uudessa 255 artiklassa taataan kaikille unionin kansalaisille sekä kaikille luonnollisille henkilöille, jotka asuvat jossain jäsenvaltiossa, ja kaikille oikeushenkilöille, joilla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa, oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Tämä oikeus on kirjattu myös 7.12.2000 julistetun Euroopan unionin perusoikeuskirjan 42 artiklaan (EYVL C 364, s. 1). Johdetun yhteisön oikeuden tasolla tämä oikeus on lopulta määritelty tarkemmin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 säännöksissä (EYVL L 145, s. 43).

27 – Yhteisöjen tuomioistuin totesi yhdistetyissä asioissa C-121/91 ja C-122/91, CT Control, 6.7.1993 antamassaan tuomiossa (Kok. 1993, s. I-3873, 48 kohta) ensinnäkin, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan mukaiseen menettelyyn, joka edeltää tuontitullien palauttamista tai peruuttamista koskevien komission päätösten tekemistä, kuuluu eri vaiheita, joista jotkin toteutetaan kansallisella tasolla (asianomaisen yrityksen esittämä hakemus, tulliviranomaisten suorittama ensimmäinen tutkinta) ja jotkin yhteisön tasolla (hakemuksen esittäminen komissiolle, asian tutkinta tullittomuusasioita käsittelevässä komiteassa, asiantuntijaryhmän kuuleminen, komission päätös, sen tiedoksiantaminen kyseiselle jäsenmaalle). Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin totesi, että jos menettelyssä noudatetaan yhteisön oikeutta, se antaa asianosaisille tarvittavan oikeussuojan varmistamalla oikeuden tulla kuulluksi.

28 – Asia C-7/98, Krombach, tuomio 28.3.2000 (Kok. 2000, s. I-1935, 25 ja 26 kohta) ja yhdistetyt asiat C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij ym. v. komissio, ns. PVC II -tapaus, tuomio 15.10.2002 (Kok. 2002, s. I-8375, 316 kohta).

29 – Vrt. asia C-274/99 P, Connolly v. komissio, tuomio 6.3.2001 (Kok. 2001, s. I-1611, 37 ja 38 kohta).

96. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteeseen erottamattomasti liittyvä oikeus tutustua asiakirjoihin merkitsee, että komission on annettava asianomaiselle yritykselle mahdollisuus tutkia kaikki tutkinta-aineistoon sisältyvät asiakirjat, joilla saattaa olla merkitystä sen puolustuksen kannalta.[30] Näihin kuuluvat sekä asianomaista vastaan että sen puolesta puhuvat asiakirjat muiden yritysten liikesalaisuuksia, komission sisäisiä asiakirjoja ja muita luottamuksellisia tietoja lukuun ottamatta.[31]

97. Koska oikeus tutustua asiakirjoihin ei rajoitu niihin asiakirjoihin, joilla komissio perusteli kielteisen päätöksensä, vaan käsittää sen sijaan kaikki asiakirjat, jotka mahdollisesti tulevat kyseeseen hallintomenettelyn osapuolen puolustuksessa, se on yhteisöjen tuomioistuimen tämän oikeuskäytännön nojalla laaja-alaisempi kuin tulkinta, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perusti tuomionsa. Sitä vastoin ei ole syytä moittia tapaa, jolla käsiteltiin luottamuksellisiksi luokiteltuja asiakirjoja, jotka sinänsä on suljettava tutustumisoikeuden ulkopuolelle.

98. Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tulkitsi oikeutta tutustua asiakirjoihin tullien peruuttamista koskevan hallinnollisen menettelyn yhteydessä vastoin sääntöjä suppeasti, mitä on periaatteessa pidettävä oikeudellisena virheenä.

99. Katson kuitenkin, että poikkeavalla näkemyksellä tämän yleisen oikeusperiaatteen normatiivisesta ulottuvuudesta ei sinänsä voida perustella valituksenalaisen tuomion kumoamista. Pikemminkin on niin, että prosessiekonomisista syistä ja asianomaisen menettelyllisten takeiden suojaamistehtävän vuoksi on tutkittava tarkoin, olisiko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tehnyt toisenlaisen päätelmän, jos se olisi ottanut huomioon yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön soveltaessaan yhteisön oikeutta.

100. Kuten yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa Hercules Chemicals antamassaan tuomiossa[32] asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden yhteydessä, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei tee oikeudellista virhettä, jos se katsoo, että kaikkiin muihin asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden myöntäminenkään ei olisi johtanut riidanalaisen komission päätöksen kumoamiseen, ja tämän perusteella hylkää valittajan väitteet puolustautumisoikeuksien loukkaamisesta.

101. Tämä oikeuskäytäntö on kytköksissä yhteisön yleisen hallinto-oikeuden ja hallin-

30 – Tältä osin asia T-30/91, Solvay, tuomio 29.6.1995 (Kok. 1995, s. II-1775, 81 kohta) ja asia C-199/99 P, Corus UK v. komissio, tuomio 2.10.2003 (Kok. 2003, s. I-11177, 125–128 kohta).

31 – Vrt. asia 85/76, Hoffmann-La Roche v. komissio, tuomio 13.2.1979 (Kok. 1979, s. 461, Kok. Ep. IV, s. 341, 9 ja 11 kohta); asia C-51/92 P, Hercules Chemicals v. komissio, tuomio 8.7.1999 (Kok. 1999, s. I-4235, 75 kohta) ja edellä alaviitteessä 28 mainitut yhdistetyt asiat Limburgse Vinyl Maatschappij ym. v. komissio, ns. PVC II -tapaus (tuomion 315 kohta).

32 – Mainittu edellä alaviitteessä 31, tuomion 80–82 kohta.

tolainkäytön olennaiseen periaatteeseen, [33] jonka mukaan oikeudenkäyntivirheellä voidaan perustella tuomioistuimessa tapahtuva hallinnollisen päätöksen kumoaminen, jos sillä on vaikutusta päätöksen sisältöön sinänsä.

102. Kuten julkisasiamies Mischo esitti osuvasti asiassa PVC antamassaan ratkaisuehdotuksessa, [34] oikeus tutustua asiakirjoihin ei ole itsetarkoitus, vaan sillä pyritään takaamaan asianomaiselle mahdollisuus käyttää tehokkaasti puolustautumisoikeuksiaan. Julkisasiamies Mischon mukaan tämän loogisena seurauksena on, että jos sääntöjenvastaisuudet asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden antamisessa eivät ole vaikuttaneet puolustautumisoikeuksien käyttöön, ne eivät myöskään voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen.

103. Julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomer totesi yhdistetyissä asioissa Aalborg Portland antamassaan ratkaisuehdotuksessa [35] asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden suojaamistehtävän osalta, että oikeudenkäyntivirheellä ei ole merkitystä, mikäli asianosaisella on kaikesta huolimatta ollut riittävät puolustautumiskeinot käytettävissään. Julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin mukaan päätös voidaan kumota ainoastaan siinä tapauksessa, että todetaan, että mikäli menettelyä olisi noudatettu tarkasti, lopputulos olisi saattanut olla asianomaisen kannalta edullisempi, tai että nimenomaan muotovirheen vuoksi ei voida tietää, olisiko päätös voinut olla erilainen.

104. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin käytti hyväkseen ensisijaisesti tätä perustelua hylätessään valituksenalaisen tuomion 94 kohdassa väitteen asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden loukkaamisesta katsoen, että kun sellaisia asiakirjoja, jotka eivät ole olleet riidanalaisen päätöksen perustana, ei ollut annettu tiedoksi, niiden tiedoksiannon mahdollisella puuttumisella ei kuitenkaan ollut merkitystä, koska nämä asiakirjat eivät missään tapauksessa olleet voineet vaikuttaa riidanalaiseen päätökseen. Tämä päätelmä on osa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittamaa tosiseikkojen arviointia ja oikeudellisesti moitteeton.

105. Asiakirjoista, joita komissio käytti riidanalaisen päätöksen perustana, on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei jättänyt huomiotta sitä, että valittajan edustaja oli allekirjoittanut komission tiloissa 6.8.2002 tapahtuneen riidanalaisen päätöksen perustana oleviin asiakirjoihin tutustumisen johdosta kirjallisen lausuman, jossa hän nimenomaisesti vahvisti saaneensa tutustua kaikkiin niihin asiakirjoihin, jotka liittyivät suoraan tai välillisesti riidanalaiseen asiakirja-aineistoon. Tähän lausumaan oli liitetty luettelo, jossa mainittiin kaikki

33 – Kumoamiskanteen perusteltavuus edellyttääkin ”olennaisen” muotomääräyksen rikkomista; tässä yhteydessä ei eroteta toisistaan ”olennaisia” ja ”epäolennaisia” muotomääräyksiä, vaan ratkaisevaa on rikkomisen ”olennaisuus”. Se, onko kyseessä olennainen rikkominen, arvioidaan tapauskohtaisesti, sillä tietyn säännön rikkomisen vakavuus voi vaihdella kulloisistakin olosuhteista riippuen. Muotomääräystä pidetään olennaisena yleensä silloin, kun muotovirhe on saattanut vaikuttaa säädöksen sisällölliseen rakenteeseen tai kun muotomääräys on annettu nimenomaan asianomaisen suojelemiseksi (edellä alaviitteessä 12 mainittu Rengeling, H.-W., Middeke, A. ja Gellermann, M., § 7, 98 kohta, s. 139). Yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa 30/78, Distillers Company v. komissio, 10.7.1980 antamassaan tuomiossa (Kok. 1980, s. 2229, 26 kohta) ja edellä alaviitteessä 20 mainitussa asiassa Thyssen Stahl AG v. komissio antamassaan tuomiossa (31 kohta), että puolustautumisoikeuksia on loukattu, jos komission säännöstenvastaisen toiminnan vuoksi on mahdollista, että komission toteuttama hallinnollinen menettely olisi saattanut johtaa erilaiseen tulokseen.

34 – Yhdistetyt asiat C-244/99 P ja C-251/99 P, PVC, tuomio 15.10.2002, julkisasiamies Mischon ratkaisuehdotus 25.10.2001 (Kok. 2002, s. I-8375, 331 kohta).

35 – Mainittu edellä alaviitteessä 22, 28–30 kohta.

asiakirjat, joihin kyseinen edustaja oli saanut tutustua. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimenomaisesti totesi valituksenalaisen tuomion 99 ja 100 kohdassa, asiakirjojen joukossa olivat 9.12.1998 päivätty UCLAFin tarkastusmatkakertomus ja samana päivänä päivätty, Turkin pysyvälle edustustolle osoitettu komission/UCLAFin kirje, jonka esittämättä jättämistä valittaja moittii toistamiseen muutoksenhakumenettelyssä. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattoi perustellusti katsoa, että valittaja oli väitteidensä vastaisesti saanut tutustua kyseisiin asiakirjoihin.

106. Siitä asiakirjoihin tutustumista koskeneesta pyynnöstä, jonka valittaja oli esittänyt riidanalaisen päätöksen tekemisen ja kanteen nostamisen jälkeen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa, ettei sillä ollut merkitystä arvioitaessa mahdollista hallintomenettelyssä tapahtunutta kantajan puolustautumisoikeuksien loukkausta, eikä se ollut voinut vaikuttaa kyseisen päätöksen lainmukaisuuteen.

107. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämät seikat osoittavat sen tutkineen, olivatko kyseiset asiakirjat voineet hyödyttää valittajaa vähäisimmässäkään määrin. Näin ollen se ei ollut selvittänyt pelkästään sitä, oliko kyseisten asiakirjojen esittämättä jääminen vaikuttanut lopullisen päätöksen sisältöön.

108. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämät seikat osoittavat, että ensinnäkään kyseiset asiakirjat eivät olisi antaneet valittajan käyttöön yhtään argumenttia, minkä lisäksi joko niiden luonteen ja sisällön vuoksi valittaja ei olisi voinut niihin vedota tai olisivat sisältönsä perusteella vahvistaneet komission toteamukset tai eivät olisi tarjonneet vähäisintäkään vasta-argumenttia.

109. Tämän vuoksi katson, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on mukauttanut tutkimusmenetelmänsä olennaisilta osin yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja että sen päätelmät ovat oikeita.

110. Lisäksi on arvioitava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämät seikat valittajan osittain epäjohdonmukaisesta toiminnasta tämän käyttäessä asiakirjoihin tutustumista koskevaa oikeuttaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kiinnitti valituksenalaisen tuomion 102 kohdassa perustellusti huomiota siihen, että kantaja ei ollut hallintomenettelyn aikana omasta aloitteestaan esittänyt pyyntöä saada tutustua muihin asiakirja-aineiston asiakirjoihin eikä ollut myöskään käyttänyt hyväkseen komission 10.7.2003 ilmoittamaa mahdollisuutta tutustua haluamiinsa asiakirjoihin. Tätä taustaa vasten tuntuu ristiriitaiselta, jos valittaja huolimatta näistä tiedossa olevista laiminlyönneistä puolustautumisoikeuksiensa käyttämisessä ensimmäisessä oikeusasteessa väittää oikeuksiaan loukatun ja valittaa muutoksenhakumenettelyssä ensimmäisen oikeusasteen tuomion oikeudellisesti moitteettomista perusteista.

111. Toinen valitusperuste on tämän vuoksi hylättävä.

3. Kolmas valitusperuste, joka koskee todistustaakan jakamista

112. Yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettujen ”olosuhteiden” ja yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 905 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ”erityistilanteen” olemassaolon toteaminen edellyttää tiettyihin tosiseikkoihin ja olosuhteisiin vetoamista ja niiden toteennäyttämistä ja arvioimista. Osapuolet ovat kuitenkin eri mieltä konkreettisesta todistustaakan jakamisesta; valittaja vaatii itseään koskevan todistustaakan kääntämistä tai keventämistä. Moittiessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta viime kädessä todistustaakkaa koskevien prosessioikeudellisten periaatteiden laiminlyömisestä valittaja väittää, että yhteisön oikeutta on sovellettu virheellisesti, joten valitusperuste voidaan ottaa tutkittavaksi. [36]

113. Valitusperusteen tutkimiseksi on ensin tarkasteltava joitakin todistustaakan jakamista koskevia periaatteellisia seikkoja osana tuontitullien palauttamiseen tai peruuttamiseen tähtäävää menettelyä.

114. Aluksi on syytä huomata, että prosessioikeuden yleisesti tunnustettujen sääntöjen mukaan sen, joka vetoaa säännöksessä säädettyihin edellytyksiin, on yleensä todistettava edellytysten täyttyminen. [37] Loogisesti pidetään yleensä maahantuojan tehtävänä esittää ja osoittaa, että on olemassa yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan mukainen ”erityistilanne”, jonka vuoksi tuontitullien peruuttaminen on perusteltua. [38] Samaa pätee esimerkiksi näyttöön tavaroiden alkuperästä, jos tämän kysymyksen selvittämisestä riippuu päätös siitä, onko tuontitullit palautettava vaiko ei. [39]

115. Päinvastoin komission on ”erityistilanteen” olemassaoloa koskevassa päätöksessään, jota tehdessään sillä on vastaava

36 – Ks. edellä alaviitteessä 12 mainittu Rengeling, H., Middeke, A. ja Gellermann, M., § 28, s. 502–504, jonka mukaan menettelysääntöihin, joiden rikkomiseen valitus voi perustua, kuuluvat perustamissopimusten, perussäännön ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen menettelysääntöjen ohella myös menettelyä koskevat yhteisön oikeuden yleiset periaatteet. Näin ollen valituksessa voidaan moittia menettelyn osapuolten kuulluksi tulemisen oikeuden loukkauksia siinä missä todistustaakkaa sekä asian selvittämistä koskevien periaatteiden rikkomisiakin. Todistustaakasta annettujen oikeussääntöjen oikeaa soveltamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa koskevien tarkistusmahdollisuuksien osalta ks. asia C-49/92 P, Anic, tuomio 8.7.1999 (Kok. 1999, s. I-4125, 96 kohta); yhdistetyt asiat C-2/01 P ja C-3/01 P, BAI ja komissio v. Bayer, tuomio 6.1.2004 (Kok. 2004, s. I-23, 47, 61 ja 117 kohta); asia C-551/03 P, General Motors v. komissio, tuomio 6.4.2006 (Kok. 2006, s. I-3173, 51 ja 52 kohta) ja yhdistetyt asiat C-403/04 P ja C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries Ltd ja Nippon Steel Corp v. komissio, tuomio 25.1.2007 (Kok. 2007, s. I-729, 39 kohta).

37 – Näin totesi myös julkisasiamies Kokott asiassa C-293/04, Beemsterboer Coldstore Services, 8.9.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa (Kok. 2006, s. I-2263, 47 kohta).

38 – Samoin edellä alaviitteessä 10 mainittu Alexander, S., *Zollkodex*, ennen 220 artiklaa, 4 kohta, jonka mukaan todistustaakka palautushakemuksen perusteena olevista tosiseikoista kuuluu tullivelalliselle.

39 – Ks. edellä alaviitteessä 27 mainitussa asiassa CT Control 6.7.1993 annetun tuomion 39 kohta, jonka mukaan maahantuojan, joka hakee tuontitullien palautusta, eikä komission, on esitettävä näyttöä siitä, että maahantuotu tuote on lähtöisin jostakin AKT-maasta, johon yhteisö soveltaa tullietuusjärjestelmää.

harkintavalta,[40] esitettävä ja osoitettava, että maahantuojan esittämät todistukset ovat vääriä tai väärennettyjä. Sitä vastoin komission ei tarvitse osoittaa, että kyseessä ei ole erityistilanne, jos yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 904 artiklan c kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, sillä tähän säännökseen jo sisältyy komissiota sitova yhteisön lainsäätäjän arvio, jonka mukaan maahantuojan mahdollisen vilpittömän mielen yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan mukaisessa menettelyssä ei voida katsoa ansaitsevan suojaa.

116. Kuten jo esitin tätä asiaa koskevissa alustavissa huomautuksissani,[41] laatiessaan tämän poikkeussäännöksen yhteisön lainsäätäjä omaksui yhteisöjen tuomioistuimen tähänastisen oikeuskäytännön, jonka mukaan kyseessä ei ole tuontitullien peruuttamisen perusteeksi katsottava erityistilanne, jos tullietuuskohtelun myöntämiseksi vapaaseen liikkeeseen ilmoitetuille tavaroille on esitetty asiakirjoja, joka myöhemmin osoittautuvat väärennetyiksi. Yhdistetyissä asioissa Van Gend & Loos ym. annetusta uraauurtavasta tuomiosta[42] lähtien tätä oikeuskäytäntöä on perusteltu sillä, että yhteisön ei kuulu vastata rikkomisten haitallisista seurauksista. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että pätemättömien alkuperätodistusten vastaanottaminen voidaan lukea ammatillisiin riskeihin, joille taloudellinen toimija on altis toimintansa luonteen vuoksi, ja että taloudellinen toimija voi yrittää vaatia hyvitystä väärentäjältä.

117. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hyväksynyt poikkeuksia tästä säännöstä sellaisissa väärennöstapauksissa, jotka menevät asianomaisen taloudellisen toimijan tavanomaista liiketoiminnan riskiä pitemmälle, esimerkiksi komission laiminlyödessä valvontavelvollisuutensa[43] tai tullivirkailijoiden osallistuessa rikkomisiin.[44] Tähän ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön on syytä yhtyä varauksetta, sillä siinä otetaan huomioon se, että asianomaisella taloudellisella toimijalla on – lukuun ottamatta sen osallistumista edellyttäviä menettelyjä – yleensä vain vähän mahdollisuuksia vaikuttaa tullimenettelyn kulkuun, minkä vuoksi sen on luotettava siihen, että toimivaltaiset viranomaiset hoitavat tehtävänsä velvollisuuksiensa

40 – Oikeuskäytännön mukaan komission on otettava huomioon kaikki merkitykselliset tosiseikat arvioidessaan, onko kyse erityistilanteesta, jossa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun ilmeiseen laiminlyöntiin tai vilpilliseen menettelyyn (tältä osin asia 160/84, Oryzomyli Kavallas ym. v. komissio, tuomio 15.5.1986 (Kok. 1986, s. 1633, 16 kohta) ja asia T-346/94, France-aviation v. komissio, tuomio 9.11.1995 (Kok. 1995, s. II-284, 34 ja 36 kohta)).

41 – Ks. edellä 70 kohta.

42 – Mainittu edellä alaviitteessä 11, tuomion 15–17 kohta.

43 – Edellä alaviitteessä 24 mainittu asia Eyckeler & Malt v. komissio, tuomion 189–191 kohta ja edellä alaviitteessä 9 mainitut yhdistetyt asiat Kaufring ym., tuomion 218 kohta.

44 – Edellä alaviitteessä 9 mainituissa yhdistetyissä asioissa Kaufring ym. antamansa tuomion 231 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että ainoastaan sellaiset virheet, jotka johtuvat toimivaltaisten viranomaisten omasta aktiivisesta toiminnasta ja joita velallinen ei ole voinut kohtuudella huomata, oikeuttavat jättämään tullit kantamatta jälkikäteen. Mainitun asian ydinkysymyksen muodostivat Turkin viranomaisten sääntöjenvastaisuudet assosiaatiosopimuksen ja siitä johdetun assosiaatio-oikeuden täytäntöönpanossa sekä komission vakavat laiminlyönnit näiden määräysten täytäntöönpanon valvonnassa. Asiassa T-330/99, Rotermund, 7.6.2001 annetussa tuomiossa (Kok. 2001, s. II-1619, 58 kohta) yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun ”erityistilanteen” katsottiin ilmenevän vilpillisinä menettelyinä, jotka voitiin järkevästi selittää vain sillä, että joku määrätullitoimipaikan työntekijöistä oli syyllistynyt aktiiviseen avunantoon, minkä perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli, että komissio ei voi ainoastaan tyytyä vaatimaan, että kantaja luotettavasti ja lopullisesti näyttäisi tämän avunannon toteen. Tämä oikeuskäytäntö mainittiin myös asiassa T-332/02, Nordspedizionieri, 14.12.2004 annetussa tuomiossa (Kok. 2004, s. II-4405, 58 kohta).

mukaisesti osana hallinnollista yhteistyötä koskevaa järjestelmää. Tältä osin olisi kohtuutonta antaa sen kärsiä vahinkoa, joka oikeastaan johtuu hallintoelinten tekemistä rikkomisista.

118. On kuitenkin syytä muistaa, että näissä oikeuskäytännön perusteella kehitetyissä tunnusmerkistöissä voi olla kyse ainoastaan vakiintuneen oikeuskäytännön yksittäisistä mukautuksista, joilla pyritään aineelliseen oikeudenmukaisuuteen tapauskohtaisesti. Niitä on kuitenkin poikkeuksina sovellettava yksinomaan suppeasti.[45] Tämä sitä paitsi vastaa yhteisöjen tuomioistuinten tähänastista oikeuskäytäntöä, jonka mukaan tuontitullien peruuttaminen voidaan myöntää vain tiettyjen edellytysten täyttyessä ja nimenomaisesti säädetyissä tilanteissa, joten vastaavia säännöksiä on poikkeuksina muulloin sovellettavasta tavanomaisesta tuontimenettelystä tulkittava suppeasti.[46] Ennen niiden soveltamista on tämän vuoksi tutkittava tosiseikat tarkoin arvioimalla esitetty selvitys. Prosessioikeuden yleisesti tunnustettujen sääntöjen mukaisesti ja ottaen huomioon yhteisöjen tuomioistuimen yksiselitteinen oikeuskäytäntö yhdistetyissä asioissa Van Gend & Loos ym. annetusta tuomiosta lähtien minusta on johdonmukaista, että valittajalla on todistustaakka myös niiden sääntöjenvastaisuuksien ilmenemisestä, joiden perusteella voidaan mahdollisesti katsoa, että kyseessä on yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu ”erityistilanne”.

119. Valittajan perustelut todistustaakan kääntämiselle eivät vakuuta.

120. Kuten komissio osuvasti esittää, esillä olevassa asiassa ei ensisijaisesti ole kyse jaetusta todistustaakasta, toisin kuin valittaja väittää. Todistustaakan jakaminen tulee sen mukaan kysymykseen vasta silloin, kun riidanalainen tosiseikkoja koskeva väite on ainakin periaatteessa mahdollista näyttää toteen. Valittajan esittämät seikat ovat kuitenkin perusteettomia, sillä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei löytänyt mitään todisteita sen väitteelle, jonka mukaan Turkin viranomaiset olisivat lyöneet laimin velvollisuutensa assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanossa ja rikkoneet hallinnollista avunantoa koskevia määräyksiä. Valituksenalaisen tuomion 194 kohdasta pikemminkin käy ilmi, että UCLAFin tarkastusmatkat Turkin valtion alueelle tehtiin kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun ensimmäinen väärennös oli havaittu. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa 195 kohdassa siihen, että Turkin viranomaisten suorittamat tutkimukset koskivat hyvin suurta määrää todistuksia mutta että näiden viranomaisten väärennöksinä pitämien todistusten luettelo toimitettiin kuitenkin Ravennan tullitoimipaikalle suhteellisen nopeasti. Lopuksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pani 196 kohdassa merkille, että yhteisön viranomaiset ja Turkin viranomaiset vaihtoivat riidanalaisista todistuksista runsaasti kirjeitä. Tätä taustaa vasten ei voida moittia

45 – Exceptio est strictissimae interpretationis -periaatteen mukaisesti. Yhteisöjen tuomioistuimen suppea tulkinta poikkeussäännöksistä: ks. esim. asia C-307/05, Del Cerro Alonso ym., tuomio 13.9.2007 (Kok. 2007, s. I-7109, 39 kohta); yhdistetyt asiat C-346/03 ja C-529/03, Atzeni ym., tuomio 23.2.2006 (Kok. 2006, s. I-1875, 79 kohta) ja asia C-286/02, Bellio Fratelli, tuomio 1.4.2004 (Kok. 2004, s. I-3465, 46 kohta).

46 – Asia C-48/98, Söhl & Söhlke, tuomio 11.11.1999 (Kok. 1999, s. I-7877, 52 kohta) ja edellä alaviitteessä 23 mainittu asia Bonn Fleisch Ex- und Import v. komissio, tuomion 63 kohta.

ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmää, jonka mukaan valittajan väitteelle, että Turkin viranomaiset, erityisesti Turkin pysyvä edustusto, olisivat vuodesta 2000 lähtien kieltäytyneet tekemästä komission kanssa yhteistyötä, ei ole esitetty mitään vakuuttavaa näyttöä.

121. Tosiseikkoja koskevien ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamusten mukaan mitään näyttöä ei ollut varsinkaan väitetystä Turkin viranomaisten osallistumisesta kyseisten tuontitodistusten väärentämiseen, joten valittajan yritys rinnastaa toisiinsa pääasian tosiseikat ja yhdistettyjen asioiden Kaufring ym. tosiseikat epäonnistuu. Toisin kuin valittaja väittää, myöhemmin väärennetyiksi osoittautuneiden asiakirjojen esittäminen ei kuitenkaan yksinään mahdollista päätelmää, että maastaviejien ja asiakirjat antavien tulliviranomaisten välillä olisi tehty salaista yhteistyötä, sillä muutoin yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 904 artiklan c kohtaan sisältyvä säännös olisi tarpeeton.

122. Sen lisäksi, että pidän valittajan väitteiden johdonmukaisuutta puutteellisena, totean, että todistustaakan kääntäminen tuskin edistäisi valittajan vaatimusta, sillä on ilmeistä, että komissio ja UCLAF/OLAF ovat omasta aloitteestaan tehneet kaiken tarvittavan – tarkastusmatkojen suorittaminen mukaan luettuna – selvittääkseen pääasian tosiseikat yhteistyössä Turkin viranomaisten kanssa. Vastakkaisen näytön puuttuessa on siis katsottava, että komissio ja Turkin viranomaiset käyttivät assosiaatiosopimuksen perusteella käytettävissä olleet hallinnollista avunantoa koskevat oikeudelliset mahdollisuudet. Tässä yhteydessä on syytä nimenomaisesti muistuttaa siitä, että komissiolla ei Turkin kaltaisissa kolmansissa maissa ole itsenäisiä tutkintavaltuuksia vaan sen on turvauduttava kolmansien maiden kanssa tehtävään yhteistyöhön, ja jos toinen osapuoli kieltäytyy yhteistyöstä, se voi korkeintaan tehdä tarvittavat päätelmät.[47] Mikäli sen ponnistelut eivät tuota näyttöä väärennösten tekijästä eivätkä epäilyjä velvoitteiden vastaisesta toimivaltaisten viranomaisten toiminnasta, on vaikea kuvitella, mitä hyötyä todistustaakan kääntämisestä olisi asianomaisille. Sama pätee valittajan vaatimaan todistustaakan keventämiseen, sillä komissio on viime kädessä velvollinen antamaan tutkimustensa tulokset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käyttöön. Tällä tavoin saadut tiedot hyödyttävät siten myös valittajaa. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen vahvistaman todistustaakan jaon riitauttamisen ainoana tavoitteena voi olla perusteeton ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeudellisesti moitteettomasti toteamien tosiseikkojen kyseenalaistaminen jälkikäteen. Kun otetaan huomioon,

47 – Ks. edellä alaviitteessä 10 mainittu Alexander, S., *Zollkodex*, 220 artikla, 72 kohta, jossa muistutetaan siitä, että yhteisön tarkastusmatkan aikana tehtävien tutkimusten laajuus riippuu ainoastaan tutkimusten kohteesta sekä siitä, missä määrin kyseessä oleva kolmas maa suostuu tutkimuksiin. Se, että kolmannelta maalta voidaan mahdollisesti edellyttää suostumista yhteisön tarkastuksiin osana hallinnollista avunantoa yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 81 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti tai että yhteisö voi osallistua kolmannen maan viranomaisten tekemiin tutkimuksiin yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 94 artiklan 6 kohdan 2 alakohdan mukaisesti, ei millään tavalla muuta sitä, että yhteisön tarkastusmatkoja omine tutkimuksineen ei pidetä hallinnollista yhteistyötä koskevaan järjestelmään kuuluvina. Vrt. OLAFin valtuudet Euroopan unionissa: Weitendorf, S., "Die interne Betrugsbekämpfung in den Europäischen Gemeinschaften durch das Europäische Amt für Betrugsbekämpfung (OLAF)", *Europäisches und internationales Integrationsrecht*, Band 15, Hamburg, 2006, s. 243 sekä Kuhl, L., "Les pouvoirs d'enquête de l'OLAF", *La protection des intérêts financiers de l'Union et le rôle de l'OLAF vis-à-vis de la responsabilité pénale des personnes morales et des chefs d'entreprises et admissibilité mutuelle des preuves*, Bruxelles, 2005, s. 90, joissa kummassakin huomautetaan, että virasto on myös jäsenvaltioissa tehtävien tarkastusten osalta riippuvainen sikäläisiltä viranomaisilta saatavasta täysipainoisesta avusta. Näin ollen paikan päällä tehtävien tutkimusten suorittaminen edellyttää kansallisten viranomaisten etukäteen antamaa suostumusta ja niiden toteuttamaa valvontaa.

että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suorittaman tosiseikkojen toteamisen lisäksi myöskään tosiseikkojen arvioinnin valvonta ei kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan, tämä valitusperuste on hylättävä.

4. Neljäs valitusperuste, joka koskee prosessinjohtotoimista luopumista

123. Neljännessä valitusperusteessaan valittaja moittii sitä, että sen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan 4 kohdan ja 65 artiklan mukaisesti hakemia prosessinjohtotoimia ei määrätty ja että siten kyseessä on prosessioikeuden virheellinen soveltaminen, joka yhteisöjen tuomioistuimen on periaatteessa tutkittava. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on kuitenkin tehtävä päätös prosessinjohtotoimien tarkoituksenmukaisuudesta riita-asian ratkaisemisen osalta. [48]

124. Valittajan moittimat menettelylliset virheet osoittautuvat tätä taustaa vasten perusteettomiksi.

125. Väitteestä, jonka mukaan 9.12.1998 ja 23.12.1998 päivätyt UCLAFin tarkastusmatkakertomukset jätettiin esittämättä, on todettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olettaneen perustellusti valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa, että valittaja sai tutustua näihin asiakirjoihin. [49] Toisesta väitteestä, jonka mukaan esitetyt kertomukset olivat puutteellisia, on huomautettava, että valittaja itse toteaa valituskirjelmänsä 88 kohdassa saaneensa näiden kertomusten puuttuvan osan 12.10.2005, joten sillä oli 15.11.2005 pidetyn istunnon aikaan tiedot näiden asiakirjojen koko sisällöstä. Tämän vuoksi valittajan vaatimus asiakirja-aineistoon sisältyvien asiakirjojen esittämisestä oli perustellusti hylättävä vailla kohdetta olevana.

126. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi valituksenalaisen tuomion 324 kohdassa siihen, että Turkin viranomaiset olivat selvästi todenneet riidanalaiset todistukset väärennöksiksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli, että asiakirja-aineistosta ilmenevien seikkojen ja valittajan esittämien väitteiden valossa tällaiset toimenpiteet, joilla pyrittiin osoittamaan, että kyse on aidoista asiakirjoista, eivät olleet merkityksellisiä eivätkä tarpeen käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi. Harkintavaltaansa käyttäen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti

48 – Työjärjestyksensä 49 artiklan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi milloin tahansa julkisasiamiestä kuultuaan päättää prosessinjohtotoimista tai asian selvittämistoimista. Prosessinjohtotoimien tarkoituksena on varmistaa, että asioiden valmistelu ja käsittely ja riitojen ratkaisu tapahtuu parhaissa mahdollisissa olosuhteissa. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan selvittämistoimien tarpeellisuudesta asian ratkaisun kannalta päättää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin. Vrt. asia T-138/98, ACAV ym. v. neuvosto, tuomio 22.2.2000 (Kok. 2000, s. II-341, 72 kohta) ja asia T-68/99, Toditec, tuomio 16.5.2001 (Kok. 2001, s. II-1443, 40 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on tässä suhteessa harkintavalta työjärjestyksessä määrätyin rajoituksin.

49 – Ks. edellä 105 kohta.

tämän perusteella olla määräämättä näitä toimenpiteitä. Tämä päätös on oikeudellisesti moitteeton.

127. Näin ollen tämäkin valitusperuste on hylättävä.

5. Viides valitusperuste, joka koskee väitettyihin Turkin viranomaisten ja komission laiminlyönteihin liittyvien asiakirjojen ja tosiseikkojen oikeudellista luonnehdintaa

128. Aluksi on todettava, että valittajan viides valitusperuste koskee lähinnä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikoista esittämiä toteamuksia ja arvioita, jotka periaatteessa eivät voi olla nyt vireillä olevan oikeudenkäynnin kohteena. Ne voidaan ottaa tutkittavaksi vain siltä osin kuin kyse on niiden oikeudellisen luonnehdinnan tarkastamisesta ja sellaisten oikeudellisten päätelmien tarkastamisesta, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki niiden perusteella todetakseen, että kyseessä ei ole yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu ”erityistilanne”. [50]

50 – Jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut tai arvioinut tosiseikat, yhteisöjen tuomioistuimella on EY 225 artiklan mukaan toimivalta tarkastaa näiden tosiseikkojen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikkojen perusteella tekemien oikeudellisten päätelmien oikeudellinen luonnehdinta (tältä osin edellä alaviitteessä 20 mainittu Lenaerts, K., Arts, D. ja Maselis, I., s. 457, 16-007 kohta). Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut useaan otteeseen, tämä luonnehdinta on nimittäin oikeuskysymys, joka sinänsä voidaan esittää yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi osana valitusta. Vrt. asia C-499/03 P, Biegi Nahrungsmittel ja Commonfood v. komissio, tuomio 3.3.2005 (Kok. 2005, s. I-1751, 41 kohta); asia C-19/93 P, Rendo ym. v. komissio, tuomio 19.10.1995 (Kok. 1995, s. I-3319, 26 kohta) ja asia C-470/00 P, parlamentti v. Ripa di Meana ym., tuomio 29.4.2004 (Kok. 2004, s. I-4167, 41 kohta).

129. Lisäksi on todettava, että mikäli valittajan esittämät seikat perustuvat muuhun kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen lähtökohtana käyttämään todistustaakan jakoon, [51] tämä oikeudellinen näkemys on kolmannesta valitusperusteesta tekemäni päätelmät huomioon ottaen hylättävä.

130. Seuraavaksi tarkastelen väitettyjä Turkin viranomaisten ja komission laiminlyöntejä, joihin valittaja perustaa väitteensä ”erityistilanteen” olemassaolosta. Välttääkseni toistoa mahdollisuuksien mukaan keskityn mielestäni erityisen merkityksellisiin näkökohtiin ja viittaan vain lyhyesti seikkoihin, jotka olen jo edellä arvioinut oikeudellisesti.

a) Väitetyt Turkin viranomaisten laiminlyönnit

i) Kyseisten 32 A.TR.1-todistuksen toteaminen väärennöksiksi

131. Kyseisten 32 A.TR.1-todistuksen väärennöksiksi toteamisen osalta riittää viittaus siihen, että ensimmäisen oikeusasteen

51 – Valituskirjelmän 108 kohta.

tuomioistuin katsoi oikeudellisesti moitteettomasti, että ainoastaan Turkin toimivaltaisten viranomaisten oli mahdollista todeta turkkilaisten todistusten aitous yhteisön oikeuden mukaisen toimivallanjaon perusteella.[52] Ne olivat vahvistaneet kyseisten todistusten epäaitouden, minkä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin perustellusti vahvisti.[53]

ii) A.TR.1-tavaratodistus D 437214

132. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi 129 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa, Turkin viranomaiset häivyttivät 22.8.2003 päivätyllä kirjeellä kaiken epäilyn siitä, oliko todistus D 437214 väärennetty.

133. Se, että kyseiset todistukset ovat luonteeltaan väärennöksiä, ei kuitenkaan yksin riitä perusteluksi Turkin viranomaisten laiminlyönnille tai varsinkaan niiden osallistumiselle. Näin ollen valittajan väite laiminlyönnistä kyseisten 32 A.TR.1-todistuksen väärennöksiksi toteamisessa on hylättävä.

52 – Ks. edellä 83 kohta.

53 – Ks. edellä 85 kohta.

iii) Leimasimia koskeva Turkin tulliviranomaisten laiminlyönti

134. On hylättävä myös valittajan väite leimasimiin liittyvästä Turkin viranomaisten laiminlyönnistä, koska valittaja ei ole esittänyt riittävän selkeästi, miltä osin se katsoo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen, joka on korjattava. Jo tämä seikka sinänsä riittää perusteluksi väitteen hylkäämiselle.

135. Varmuuden vuoksi on todettava, että mikäli valittaja haluaa kyseisissä todistuksissa olevien leimojen ja sääntöjenmukaisiksi arvioiduissa todistuksissa olevien leimojen väitetyn samankaltaisuuden perusteella päätellä, että kyseiset todistukset eivät ole väärennettyjä vaan ainoastaan sääntöjenvastaisia, tähän on huomautettava, että tämä havainto ei oikeudellisessa mielessä voi edellä esitetyistä syistä korvata Turkin viranomaisten yksiselitteistä arviota.

iv) Virallisten asiakirjojen rekisteröintiä koskeva Turkin viranomaisten laiminlyönti

136. On syytä yhtyä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen näkemykseen, jonka mukaan kyseisten rekisterien pitämisvelvollisuudesta ei määrätä assosiaatiosopimuksessa eikä myöskään sen soveltamismääräyksissä.

Kuitenkin on yhdyttävä valittajan valituskirjelmänsä 136 kohdassa esittämään arvioon, että virallisten asiakirjojen rekisteröinti on yleinen käytäntö viranomaisorganisaatioissa ja sen vuoksi oikeastaan itsestäänselvyys. Kuten valittaja huomauttaa, rekisteröinti on samalla lähtökohta hallinnollisen avunannon asianmukaiselle toteuttamiselle.

137. Tämä havainto ei kuitenkaan yksin riitä perusteluksi valittajan väitteelle, jonka mukaan kyseiset todistukset olisivat aitoja. Tämä väite on ristiriidassa Turkin viranomaisten yksiselitteisten toteamusten kanssa. Sen sijaan etusijalle on asetettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelu, jonka mukaan väärentäjien intressissä olisi käyttää väärennetyissä todistuksissa rekisteröintinumeroa, joka vastaa sääntöjenmukaista todistusta. Tässä ei ole havaittavissa oikeudellista virhettä.

v) Sääntöjenvastaisten todistusten laatimiseen osallistumista koskeva Turkin viranomaisten laiminlyönti

138. Kuten edellä jo totesin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli perustellusti, että se, että riidanalaiset todistukset olivat väärennettyjä, ei sinänsä oikeuta päättelemään Turkin viranomaisten osallistuneen kyseisiin väärennöksiin.

vi) Hallinnollista avunantoa koskeva Turkin viranomaisten laiminlyönti

139. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 194–206 kohdassa, että Turkin viranomaiset olivat tehneet täysin moitteetonta yhteistyötä. Se viittasi erityisesti siihen, että Turkin viranomaiset olivat omasta aloitteestaan tarkastaneet kyseiset todistukset ja että mainitut viranomaiset olivat tutkineet useita satoja todistuksia kohtuullisessa ajassa, ilmoittaneet tutkimustuloksistaan yhteisön viranomaisille ja lisäksi mahdollistaneet useita komission tarkastusmatkoja paikan päällä Turkissa. Nämä toteamukset ovat oikeudellisesti moitteettomia.

140. Valittajan väitteistä, jotka koskevat Turkin viranomaisten harhautus- tai estämisyrityksiä tutkimusten aikana, ei myöskään voida päätellä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi arvioinut sille esitetyt tosiseikat oikeudellisesti virheellisellä tavalla varsinkaan, kun näitä väitteitä ei ole perusteltu riittävästi eikä niiden tueksi ole esitetty todisteita.

141. Siltä osin kuin valittaja viittaa mainitsemiinsa oikeudenkäynteihin Zollkriminalamt Kölnissä ja Finanzgericht Hamburgissa, on huomautettava, että kyseessä ovat oikeudenkäynnit, joilla ei selvästikään ole mitään tekemistä nyt esillä olevan palautusmenettelyn kanssa ja joista valittaja ei myöskään ilmoittanut komissiolle palautusmenettelyn

aikana. Tämä väite on tältä osin hylättävä merkityksettömänä.

142. Merkityksettömiä ovat myös valittajan esittämät seikat todistuksista D 141591 ja D 412662, sillä kumpikaan niistä ei ollut riidanalaisen komission päätöksen kohteena. Valituksenalaisen tuomion 199 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomautti, että todistus D 141591 ei kuulunut niihin todistuksiin, jotka oli riitautettu nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, koska valittaja ei ollut hakenut muutosta väärentämisen toteamisen jälkeen tapahtuneeseen tullien kantamiseen eikä myöskään vaatinut perittyjen tullien palauttamista, joten valittaja oli myöntänyt implisiittisesti, että kyseinen todistus ei ollut aito.

vii) Muista syistä ja Mersinissä tehtyjen tutkimusten estämisestä johtuva Turkin viranomaisten laiminlyönti

143. Valittajan muut väitteet oletetusta Turkin viranomaisten laiminlyönnistä on hylättävä. Näillä väitteillä nimittäin pyritään asettamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamukset tosiseikoista kyseenalaiseksi, mutta väitteissä ei osoiteta yksiselitteisesti, missä oikeudellinen virhe on havaittavissa.

144. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin piti valittajan viittausta Turkin pääministerin toimiston edustajan kanssa käymiinsä keskusteluihin ja viennistä vastaavaa Akmania vastaan toteutettujen syytetoimien lopettamiseen perustellusti merkityksettöminä samoin kuin sen perustelemattomia väitteitä, joiden mukaan Turkin viranomaiset olivat UCLAFin lukuisista tarkastusmatkoista huolimatta estäneet komission tutkimukset Turkissa. Toisin kuin valittaja katsoo, nämä seikat eivät vaikuta tosiseikkojen arviointiin. Missään tapauksessa niistä ei voida päätellä todistusten olevan ainoastaan sääntöjenvastaisia eikä Turkin viranomaisten syyllistyneen laiminlyöntiin.

b) Väitetyt komission laiminlyönnit

145. Valittaja moittii komissiota yhteensä neljästä laiminlyönnistä, jotka sen mukaan saavat aikaan yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun ”erityistilanteen”. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin päätteli valituksenalaisessa tuomiossa, että komissio ei ollut laiminlyönyt velvollisuuksiaan millään tavoin. Tähän arvioon on syytä yhtyä kaikilta osin, kuten jäljempänä osoitan.

i) Tullietuusjärjestelmän valvonnan laiminlyönti Turkin osalta

146. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi ensin assosiaatiosopimuksen

soveltamisen seurannan ja valvonnan väitetyistä laiminlyönneistä osuvasti, että EY 211 artiklan ja hyvän hallinnon periaatteen nojalla komissio oli velvollinen varmistamaan assosiaatiosopimuksen moitteettoman soveltamisen. [54] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi siihen, että tämä velvollisuus seuraa myös itse assosiaatiosopimuksesta sekä assosiaationeuvoston eri päätöksistä. [55]

147. Arvioituaan kaikki tosiseikat se totesi, että komissio oli toteuttanut tarpeelliset toimet varmistaakseen Turkin kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen moitteettoman soveltamisen. Se tähdensi perustellusti valituksenalaisen tuomion 238 kohdassa, että komissio oli suorittanut Turkin valtion alueella tutkimuksia siitä alkaen, kun ensimmäiset merkit tavaratodistusten väärentämisestä olivat ilmenneet.

148. Prosessioikeuden yleisesti tunnustettujen sääntöjen mukaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi mahdollista komission laiminlyöntiä koskevan todistustaakan kuuluvan valittajalle. Tässä yhteydessä se myös hylkäsi valittajan yleiset väitteet ja epäilyt sekä sen yrityksen osoittaa vastaavuus yhdistetyissä asioissa Kaufring ym. annettuun tuomioon johtaneiden tosiseikkojen kanssa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittäin katsoi, että nämä tosiseikat eivät olleet rinnastettavissa nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tutkittuihin tosiseikkoihin, sillä yhdistetyissä asioissa Kaufring ym. antamassaan tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli todennut, että Turkin viranomaiset olivat syyllistyneet vakaviin laiminlyönteihin, kuten erityisesti assosiaatiosopimuksen määräysten täytäntöönpanon laiminlyöntiin, jotka vaikuttivat Turkista peräisin olleiden televisioiden kaikkeen vientiin. Kyseiset laiminlyönnit olivat myötävaikuttaneet vientiä koskeneiden sääntöjenvastaisuuksien esiintymiseen, minkä vuoksi maastaviejät joutuivat yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettuun erityistilanteeseen. Sitä vastoin käsiteltävänä olevassa asiassa ei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan tällaisia laiminlyöntejä ollut näytetty toteen riidanalaisten todistusten osalta.

149. Niiden tapahtumien aikaan, jotka muodostavat tämän asian lähtökohdan, ei tosiasiallisesti ollut mitään viitteitä assosiaatiosopimuksen määräyksiin kohdistuvista järjestelmällisistä laiminlyönneistä, jotka olisivat voineet antaa komissiolle syyn tehostaa tullietuusjärjestelmän valvontaa Turkin osalta. Sitä ei siis voitu moittia velvollisuutensa laiminlyömisestä. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei tehnyt oikeudellista virhettä arvioidessaan tosiseikat oikeudellisesti.

ii) Leimanäytteiden lähettämisen laiminlyönti

150. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli valituksenalaisessa tuomiossa perustellusti, että Turkilla ja komissiolla ei tähän asiaan sovellettavien säännösten mukaan ollut velvollisuutta toimittaa

54 – Edellä alaviitteessä 9 mainitut yhdistetyt asiat Kaufring ym., tuomion 257 kohta; edellä alaviitteessä 24 mainittu asia Eyckeler & Malt v. komissio, tuomion 165 kohta ja asia 175/84, Krohn v. komissio, tuomio 26.2.1986 (Kok. 1986, s. 753, Kok. Ep. VIII, s. 495, 17 kohta).

55 – Edellä alaviitteessä 9 mainitut yhdistetyt asiat Kaufring ym., tuomion 258 kohta.

leima- ja allekirjoitusnäytteitä. Tämän vuoksi sitä, että komissio jätti lähettämättä leimanäytteet Italian tulliviranomaisille, ei voitu pitää laiminlyöntinä.

151. Toisin kuin valittaja väittää, leimanäytteiden toimittamisvelvollisuutta ei voitu perustella myöskään yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 93 artiklalla. Yksiselitteisen sanamuotonsa mukaisesti kyseinen säännös ei koske tässä asiassa riidanalaisia A.TR.1-todistuksia vaan ainoastaan APR-lomakkeita ja A-alkuperätodistuksia, jotka liittyvät vain kehitysmaista peräisin olevien tavaroiden tuontiin. [56]

152. Toisin kuin valittaja väittää, myöskään yhteisön ja Turkin välistä assosiaatiosopimusta koskevissa päätöksissä ei ole todettu, että yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 93 artiklaa voidaan soveltaa analogisesti. Tämä koskee myös päätöksen N:o 1/96 4 artiklaa. Vastoin valittajan väitettä siinä ei suinkaan todeta, että yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 93 artiklaa voidaan soveltaa esillä olevassa asiassa. Valittaja jättää huomioimatta, että yhteisön tullilainsäädäntöä sovelletaan Turkin kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen soveltamisalalla ainoastaan silloin ja siinä laajuudessa kuin assosiaatiosopimuksessa ja sen nojalla tehdyissä päätöksissä on nimenomaisesti määrätty. Yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 93 artiklaa ei ole kuitenkaan missään vaiheessa sisällytetty assosiaatiosopimuksen soveltamisalaan. Tämän vuoksi myöskään valittaja ei voi mainita yhtäkään oikeussääntöä, jonka perusteella olisi todettu, että yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 93 artiklaa voidaan soveltaa analogisesti esillä olevassa asiassa.

153. Siten on riidatonta, että yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 93 artiklaa ei voitu soveltaa sanamuotonsa perusteella ja että ei ollut myöskään todettu, että sitä voitaisiin soveltaa Turkin kanssa tehdyn assosiaatiosopimuksen yhteydessä.

iii) Maahantuojien riittävän ajoissa tapahtuvaa varoittamista koskevan velvollisuuden laiminlyönti

154. Maahantuojien riittävän ajoissa tapahtuvaa varoittamista koskevan velvollisuuden laiminlyönti edellyttää lähtökohtaisesti, että komissiolle on yhteisön oikeudessa asetettu tällainen velvollisuus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin totesi valituksenalaisen tuomion 270 kohdassa yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytäntöön [57] viitaten, että yhdessäkään yhteisön oikeuden säännöksessä tai määräyksessä ei nimenomaisesti velvoiteta komissiota kertomaan

56 – Tämä perustuu yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 67 artiklan 1 kohtaan luettuna yhdessä 80 artiklan a kohdan kanssa; kummassakin säännöksessä viitataan kehitysmaita koskeviin tullietuusjärjestelmiin. Ks. lisäksi yleiskatsaus tullietuuskohteluun oikeuttavista alkuperää ja vapaata vaihdantaa koskevista todistuksista: Lux, M., *Das Zollrecht der EG*, Köln, 2003, s. 136. Turkista peräisin olevien tavaroiden tullietuuskohtelutodistuksissa on lyhenne ”A.TR”, kun taas A-lomaketta (A-alkuperätodistuksia) käytetään kehitysmaista peräisin oleviin tavaroihin, joita yleinen tullietuusjärjestelmä (GSP) hyödyttää yhteisön kolmansien valtioiden kanssa käymän kaupan itsenäisenä välineenä.

57 – Asia C-61/98, De Haan Beheer, tuomio 7.9.1999 (Kok. 1999, s. I-5003, 36 kohta) ja edellä alaviitteessä 23 mainittu asia Hyper v. komissio, tuomion 126 kohta.

maahantuojille näiden etuusjärjestelmän puitteissa suorittamien tullaustoimien pätevyyttä koskevista epäilyistään.

155. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä, että komissio voi huolellisuusvelvollisuutensa perusteella tietyssä tilanteessa olla velvollinen varoittamaan yhteisön maahantuojia. Tällainen varoitusvelvollisuus voi kuitenkin syntyä vain silloin, kun komissiolla on vakavia epäilyjä lukuisten tullietuusjärjestelmän mukaisesti toteutettujen vientitoimien sääntöjenmukaisuuden suhteen. [58]

156. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tuomion 273 kohdassa, valittaja ei kyennyt osoittamaan riittävästi Turkin viranomaisten sellaisten vakavien laiminlyöntien olemassaoloa, jotka olisivat vaikuttaneet kaikkeen hedelmämehutiivisteiden vientiin ja jotka olisivat myötävaikuttaneet väärennettyjen todistusten liikkumiseen. Näin ollen minkäänlainen rinnastus yhdistetyissä asioissa Kaufring ym. annettuun tuomioon johtaneisiin tosiseikkoihin ei ollut mahdollinen.

157. Valittajan tässä menettelyssä esittämien seikkojen perusteella ei voida antaa toisenlaista arviota, sillä sen valituskirjelmän 225 ja 226 kohdassa esittämä väite koskee nimenomaisesti ”sääntöjenvastaisten”, ei kuitenkaan ”väärennettyjen”, tavaratodistusten laatimista, joten se ei ole edelleenkään esittänyt vastanäyttöä Turkin viranomaisten osallistumisesta väärennöksiin. Muilta osin valittaja turvautuu perusteeseen, joka ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, sillä sen esille ottamat seikat tähtäävät nimenomaisesti tosiseikkojen toteamiseen uudestaan eivätkä yksinomaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelujen oikeudelliseen valvomiseen, mikä ei kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan muutoksenhaun yhteydessä.

158. Tästä huolimatta on todettava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti valituksenalaisen tuomion 274 kohdassa huomioon, että riidanalaiset valittajan tuontitoimet toteutettiin huhtikuun 1995 ja marraskuun 1997 välisenä aikana, kun taas epäilyt turkkilaisten A.TR.1-todistusten aitoudesta ja sisällöllisestä oikeellisuudesta ilmenivät vasta myöhemmin, nimittäin vuodesta 1998 alkaen. Siten komissio saattoi tiedostaa väärennettyjen todistusten olemassaolon vasta sen jälkeen, kun Italian viranomaiset olivat havainneet ensimmäisen väärennetyn todistuksen ja kun tutkintamenettely oli aloitettu. Tästä voidaan päätellä, että vaikka oletettaisiinkin komission olleen velvollinen varoittamaan yhteisön maahantuojia vuodesta 1998 lähtien, tällä ei olisi ollut vaikutusta vuosina 1995–1997 toteutettuihin riidanalaisiin tuontitoimiin.

159. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi perustellusti, että komissiolla ei ollut ollut velvollisuutta varoittaa maahantuojia riittävän ajoissa.

58 – Vrt. edellä alaviitteessä 23 mainittu asia Hyper v. komissio, tuomion 128 kohta.

iv) Tosiseikkojen selvittämistä ja arviointia koskeva laiminlyönti Turkissa tehtyjen tutkimusten yhteydessä

160. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi väitteestä, jonka mukaan tosiseikkojen selvittäminen ja arviointi oli laiminlyöty Turkissa tehtyjen tutkimusten yhteydessä, valituksenalaisen tuomion 284 kohdassa oikeudellisesti moitteettomasti, että valittaja ei ollut kyennyt esittämään sen tueksi vakuuttavaa näyttöä. Se oli tosiseikkoja arvioidessaan päätellyt perustellusti, että komissio oli tutkinut ja arvioinut kaikki merkitykselliset tosiseikat asianmukaisesti tarkastusmatkojen aikana.

161. Mikäli valittaja moittii tällä valitusperusteella toistamiseen virheellistä todistustaakan jakoa, tämä väite on kolmannesta valitusperusteesta tekemäni päätelmät huomioon ottaen hylättävä.

162. Lisäksi on todettava, että valittajan valitusperuste nojautuu väitteeseen, joka ei täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, sillä sen esille ottamat seikat tähtäävät nimenomaisesti tosiseikkojen arvioimiseen uudestaan eivätkä yksinomaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustelujen oikeudelliseen tutkimiseen. Erityisesti on todettava, että valittaja ei kykene osoittamaan riittävän selvästi, miltä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen. Koska tämä ei täytä valituksen perusteluille asetettuja menettelyllisiä vaatimuksia, myös tämä väite on hylättävä.

c) Välipäätelmä

163. Edellä olevan perusteella on todettava, että Turkin viranomaiset ja komissio eivät käsiteltävänä olevassa asiassa ole laiminlyöneet niille kuuluvia velvollisuuksia, joten siltä osin kyseessä ei ole yhteisön tullikoodeksin 239 artiklassa ja yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 905 artiklassa tarkoitettu ”erityistilanne”. Tämän vuoksi myös viides valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

6. Kuudes valitusperuste, joka koskee sitä, että komissio ei kääntynyt tullikomitean tai assosiaationeuvoston puoleen

164. Kuudennella valitusperusteellaan valittaja moittii sitä, että komissio ei kääntynyt tullikomitean tai assosiaationeuvoston puoleen estääkseen yhteisön ja Turkin välisessä kaupassa ilmenevät sääntöjenvastaisuudet. Sen mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki valituksenalaisessa tuomiossa oikeudellisen virheen, kun se tyytyi kuvailemaan sopimuksen mukaisia assosiaationeuvoston ja tulliliiton sekakomitean velvollisuuksia mutta ei luonnehtinut näitä määräyksiä oikeudellisesti kyseessä olevan asian osalta. Lisäksi se jätti valittajan mukaan tekemättä tarvittavat oikeudelliset päätelmät

komissiolta edellytettävistä toimista esitettyjen tosiseikkojen perusteella. [59]

165. Tätä väitettä ei voida hyväksyä, sillä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tarkasteli valituksenalaisen tuomion 239 kohdassa pääasian tosiseikkoja hyvin tarkkaan todetakseen, täyttyivätkö tulliliiton sekakomitean puoleen kääntymisen edellytykset kyseessä olevassa asiassa.

166. Oikeusperustana tämän elimen toimeen ryhtymiselle komission aloitteesta olisi ollut päätöksen N:o 1/95 52 artiklan 2 kohta, jonka mukaan sopimuspuolet neuvottelevat kyseisessä komiteassa kaikista tämän päätöksen täytäntöönpanoon liittyvistä asioista, jotka aiheuttavat vaikeuksia toiselle osapuolelle. Tällaisten vaikeuksien ilmetessä kyseisellä komitealla olisi päätöksen N:o 1/95 52 artiklan 1 kohdan mukaan ollut valtuudet antaa tulliliiton moitteetonta toimintaa koskevia suosituksia assosiaationeuvostolle. Ilmeisesti mikään ei kuitenkaan viitannut mainittaviin vaikeuksiin. Pikemminkin on katsottava, että Turkin viranomaisten yhteistyövalmius huomioon ottaen ei ollut tarpeen eikä perusteltua kääntyä näiden elinten puoleen.

167. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesikin valituksenalaisen tuomion 239 kohdassa oikeudellisesti moitteettomasti, että kantaja ei ollut kyennyt osoittamaan, että komissio olisi kohdannut Turkin tasavallan kanssa sovitun hallinnollisen avunannon yhteydessä sellaisia vaikeuksia, joiden takia olisi ollut perusteltua keskustella mainituissa elimissä vaikeuksien selvittämiseksi tarkoitettujen erityistoimien toteuttamisesta.

168. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi perustellusti, että rinnastus yhdistetyissä asioissa Kaufring ym. annettuun tuomioon johtaneisiin tosiseikkoihin ei ollut mahdollinen varsinkaan siksi, että vastaavanlaisia Turkin viranomaisten laiminlyöntejä, jotka olisivat saaneet aikaan erityistilanteen, ei ollut näytetty toteen riidanalaisten todistusten osalta. [60]

169. Näin ollen komissio ei ollut velvollinen kääntymään tullikomitean tai assosiaationeuvoston puoleen. Tämä valitusperuste on siis hylättävä perusteettomana.

7. Seitsemäs valitusperuste, joka koskee valittajan oikeutetun intressin jäämistä tunnustamatta A.TR.1-tavaratodistuksen D 437214 osalta

170. Mikäli valittaja seitsemännen valitusperusteensa yhteydessä nojautuu yhteisön

59 – Valituskirjelmän 240 kohta.

60 – Ks. edellä 148 kohta.

tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdan mukaiseen kolmen vuoden vanhentumisaikaan [61] välttääkseen tuontitullien maksuvelvollisuuden, mikä vaikuttaa ilmeiseltä, tähän on vastattava, että väite perustuu virheelliseen yhteisön oikeuden tulkintaan.

171. Ensinnäkään väitteessä ei oteta huomioon, että käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse tullien peruuttamisesta tai palauttamisesta yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan mukaisesti eikä, kuten valittaja ilmeisesti olettaa, yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesta jälkikäteen tapahtuvan kirjaamisen tekemättä jättämisestä, johon sovelletaan yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohtaa. [62] Nämä ovat kaksi erilaista menettelytapaa, joita koskevat erilaiset muodolliset ja aineelliset edellytykset ja jotka on tutkittava toisistaan riippumatta. [63] Tältä osin on hylättävä merkityksettöminä hypoteettiset seikat tämän säännöksen mahdollisesta sovellettavuudesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisensisältöisen ratkaisun tapauksessa.

172. Toiseksi nämä seikat perustuvat oikeudellisesti virheelliseen käsitykseen, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt kumota riidanalainen päätös muodollisista syistä. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuitenkin esitti valituksenalaisen tuomion 133 kohdassa osuvasti, myös osittainen kumoaminen voisi johtaa vain uuden aineellisoikeudellisesti samanlaisen päätöksen tekemiseen. Tosin pitää paikkansa, että – kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 128 kohdassa – komissio ei riidanalaisen päätöksen tekemisen aikaan eli 18.12.2002 voinut pätevästi katsoa Turkin viranomaisten yksiselitteiset lausumat huomioon ottaen, että todistus D 437214 oli väärennetty. Tämä päätelmä kuitenkin osoittautui lopulta objektiivisesti oikeaksi, minkä 22.8.2003 päivätty Turkin viranomaisten kirje osoitti. Yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan ei ole olemassa oikeudellisesti suojattua intressiä päätöksen kumoamiseen muotovirheen vuoksi, kun päätöksen kumoaminen voi ainoastaan merkitä uuden, kumotun päätöksen kanssa aineellisoikeu-

61 – Valituskirjelmänsä 254 kohdassa valittaja viittaa "yhteisön tullikoodeksin 218 artiklan 3 kohdan mukaiseen kolmen vuoden määräaikaan", joka, toisin kuin valittaja esittää, ei kuitenkaan ole vanhentumisaika. Pikemminkin tässä säännöksessä säädetään erityisestä määräajasta, jonka aikana tullivelkaa vastaava määrä on kirjattava tileihin. Säännöstä sovelletaan muihin kuin tavanomaista tullivelan syntymistä koskeviin tapauksiin, siten myös valittajan ilmeisesti tarkoittamaan yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan mukaiseen jälkitullaukseen (vrt. edellä alaviitteessä 10 mainittu Alexander, S., *Zollkodex*, 218 artikla, 6 kohta).

62 – Ks. esim. Galera Rodrigo, S., *Derecho aduanero español y comunitario*, Madrid, 1995, s. 312; edellä alaviitteessä 10 mainittu Bleihauer, H.-J., *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, s. 416. Viimeksi mainitussa katsotaan, että yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan mukainen jälkikäteen tapahtuva kirjaaminen tileihin (tullivelallisen kannalta myönteisen) yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan mukaisen tuontitullien peruuttamista tai palauttamista koskevan päätöksen jälkeen tulee kysymykseen vasta sitten, kun tullivelka tulee uudelleen kannettavaksi yhteisön tullikoodeksin 242 artiklan mukaisesti, esimerkiksi jos tullivelka on erheellisesti peruutettu tai sitä vastaava tullien määrä on erheellisesti palautettu. Käsiteltävänä olevassa asiassa ei kuitenkaan selvästi ole kyse tällaisesta tilanteesta, sillä ennen komission päätöstä ei ollut tehty yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan mukaista myönteistä päätöstä peruuttamisesta tai palauttamisesta. Kyse ei myöskään ole tilanteista, joissa yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan mukainen jälkikäteen tapahtuva kirjaaminen tileihin on yleensä ottaen mahdollinen, kuten W. Huchatz katsoo edellä alaviitteessä 10 mainitussa teoksessa *Lehrbuch des Europäischen Zollrechts*, s. 379, 380. Näin on asianlaita toisaalta silloin, jos viranomaiset eivät kirjaa tullien määrää tileihin yhteisön tullikoodeksin 218 ja 219 artiklan mukaisissa määräajoissa, ja toisaalta silloin, jos tileihin kirjataan lain mukaan kannettavien tullien määrää pienempi tullien määrä.

63 – Vrt. edellä alaviitteessä 10 mainittu Alexander, S., *Zollkodex*, ennen 220 artiklaa, 8 kohta, jossa viitataan yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan mukaisen peruuttamisen tai palauttamisen ja yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan mukaisen jälkikäteen tapahtuvan kirjaamisen tekemättä jättämisen erilaisiin edellytyksiin. Teoksessa todetaan, että rinnakkaisten menettelyjen soveltaminen on tämän vuoksi välttämätöntä.

dellisesti samanlaisen päätöksen tekemistä. [64] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätös on siten oikeudellisesti moitteeton.

173. Näin ollen tämäkin valitusperuste on hylättävä.

8. Kahdeksas valitusperuste, joka koskee kohtuullisuuden ja riskien arviointia

174. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 295 kohdassa, komissio ei ollut riidanalaisessa päätöksessä lausunut kysymyksestä, joka koskee valittajan huolellisuutta tai huolimattomuutta. Tämän perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että valittajan väite, jonka mukaan valittaja ei ollut toiminut ilmeisen huolimattomasti, oli tehoton, joten se oli tällä perusteella hylättävä.

175. Siltä osin kuin valittaja esittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tässä suhteessa virheellisesti jättänyt kohtuullisuuden ja riskien arvioinnin suorittamatta, sen väitettä ei voida hyväksyä, sillä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei missään tapauksessa ollut oikeudellista velvollisuutta tähän.

176. Kuten valittaja itsekin toteaa valituksensa perustelujen 257 ja 258 kohdassa, taloudellisten toimijoiden luottamusta sellaisten tuontitodistusten pätevyyteen, jotka myöhemmin osoittautuvat väärennetyiksi, ei yleisesti ottaen ole suojattu yhteisön oikeudella vaan sen katsotaan kuuluvan yleisiin liiketoiminnan riskeihin. [65] Yhteisön lainsäätäjä on yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 904 artiklan c kohdalla jo suorittanut yksiselitteisen riskien arvioinnin, joka sitoo yhteisöjen tuomioistuimia yhteisön oikeuden tulkinnassa.

177. Mikäli valittaja päättelee yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön perusteella, että komission olisi pitänyt suorittaa yleinen kohtuullisuuden ja riskien arviointi, se ei voi nojautua mainitsemaansa oikeuskäytäntöön. Valittajan mainitsemassa asiassa Bonn Fleisch annetussa tuomiossa [66] oli kyse sekä jäsenvaltion tulliviranomaisten että komission huolellisuusvelvoitteiden laiminlyönnistä, jollaiseen mikään ei viittaa käsiteltävänä olevassa asiassa. [67] Samoin on valittajan mainitseman asiassa Eyckeler & Malt annetun tuomion [68] laita.

178. Myös tämä valitusperuste on siis hylättävä ilmeisen perusteettomana.

64 – Asia 117/81, Geist v. komissio, tuomio 6.7.1983 (Kok. 1983, s. 2191, 7 kohta); asia T-43/90, Díaz García v. parlamentti, tuomio 18.12.1992 (Kok. 1992, s. II-2619, 54 kohta); asia T-261/97, Orthmann v. komissio, tuomio 20.9.2000 (Kok. H. 2000, s. I-A-181 ja II-829, 33 ja 35 kohta) ja asia T-16/02, Audi v. HABM [TDI], tuomio 3.12.2003 (Kok. 2003, s. II-5167, 97 ja 98 kohta).

65 – Ks. edellä 70 kohta ja 112–115 kohta.

66 – Mainittu edellä alaviitteessä 23, tuomion 115–117 kohta.

67 – Ks. edellä 163 ja 169 kohta.

68 – Mainittu alaviitteessä 24.

9. Yhdeksäs valitusperuste, joka koskee yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan rikkomista

179. Valittajan yhdeksännen valitusperusteen mukaan on rikottu yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa, jossa rajoitetaan jälkikäteen tapahtuvaa kirjaamista tileihin (jälkitullausta) luottamuksensuojaan ja oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä. [69] Kyseisen säännöksen tarkoituksena on suojella tullivelallisen perusteltua luottamusta siihen, että kaikki tullien kantamista tai kantamatta jättämistä koskevaan päätökseen sisältyvät seikat ovat perusteltuja. [70]

180. Tämän säännöksen mukaan se, että kansalliset viranomaiset voivat olla kantamatta tulleja jälkikäteen, edellyttää kolmen edellytyksen täyttymistä samanaikaisesti. Näiden kolmen edellytyksen täyttyessä tullivelallisella on oikeus vaatia, että tulleja ei kanneta jälkikäteen. [71] Ensinnäkin edellytetään, että tullit ovat jääneet kantamatta toimivaltaisten viranomaisten itsensä tekemän virheen vuoksi. Toiseksi edellytetään, että näiden tekemä virhe on luonteeltaan sellainen, että vilpittömässä mielessä toiminut tullivelallinen ei ole voinut kohtuudella sitä havaita, kun otetaan huomioon tämän kokemus alalta ja se huolellisuus, jota tämä on näyttänyt noudattaneensa. Lopulta edellytetään, että tullivelallinen on noudattanut kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä. [72]

181. Asianosaiset ovat eri mieltä lähinnä ”virheen” käsitteestä; valittaja katsoo tämän edellytyksen täyttyvän käsiteltävänä olevassa asiassa. Valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se ei ottanut huomioon Turkin viranomaisten aktiivista osallistumista kyseisten 32 A.TR.1-todistuksen laatimiseen ja käyttämiseen.

182. Tätä väitettä ei voida hyväksyä oikeudellisista ja tosiseikkoihin liittyvistä syistä.

183. Aluksi on syytä huomata, että vilpittömässä mielessä tapahtuva virallisten asiakirjojen väärennösten esittäminen, joka on mahdollista varsinkin väärennettyjen tullietuuskohtelutodistusten tapauksessa, ei oikeudellisessa mielessä voi johtaa yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun ”virheeseen”. [73] Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tällaisen ”virheen” toteaminen nimittäin edellyttää tulliviranomaisten

69 – Asia C-187/91, Belovo, tuomio 16.6.1992 (Kok. 1992, s. I-4937, 14 kohta) ja asia 210/87, Padovani, tuomio 5.10.1988 (Kok. 1988, s. 6177, 6 kohta).

70 – Edellä alaviitteessä 11 mainittu asia Mecanarte, tuomion 19 kohta ja asia C-251/00, Ilumitrónica, tuomio 14.11.2002 (Kok. 2002, s. I-10433, 39 kohta).

71 – Asia C-250/91, Hewlett Packard France, tuomio 1.4.1993 (Kok. 1993, s. I-1819, 12 kohta); edellä alaviitteessä 13 mainitut yhdistetyt asiat Faroe Seafood ym., tuomion 84 kohta ja asia C-15/99, Sommer, tuomio 19.10.2000 (Kok. 2000, s. I-8989, 35 kohta).

72 – Edellä alaviitteessä 71 mainittu asia Hewlett Packard France, tuomion 13 kohta; edellä alaviitteessä 13 mainitut yhdistetyt asiat Faroe Seafood ym., tuomion 83 kohta; asia C-370/96, Covita, tuomio 26.11.1998 (Kok. 1998, s. I-7711, 25–28 kohta) ja asia C-30/00, William Hinton & Sons, tuomio 11.10.2001 (Kok. 2001, s. I-7511, 68, 69, 71 ja 72 kohta).

73 – Vastaavasti myös edellä alaviitteessä 10 mainittu Alexander, S., *Zollkodex*, 220 artikla, 18 ja 65 kohta.

toimintaa sekä tämän toiminnan ja virheen välistä syysuhdetta. [74]

184. Tämän oikeuskäytännön perusteella on mielestäni hyväksyttävää rajata ”virheen” oikeudellinen käsite suhteessa ”väärennöksen” oikeudelliseen käsitteeseen siten, että ensin mainittu edellyttää ehdottomasti tulliviranomaisten toimintaa toimivaltansa rajoissa (joskin tämä toiminta on objektiivisesti virheellistä), [75] kun taas ”väärennökseen” lähtökohtaisesti sisältyy asiattomien kolmansien osapuolten tahallinen toiminta. [76] Tämä osoittaa selvästi, että nämä kaksi käsitettä liittyvät lähtökohtaisesti erilaisiin tilanteisiin.

185. Tämän vuoksi sellaisille tullivelallisille, jotka vilpittömässä mielessä vetoavat väärennettyihin tullietuuskohtelutodistuksiin, jotka eivät ole kolmannen valtion toimivaltaisten viranomaisten laatimia, ei anneta luottamuksensuojaa tämän säännöksen nojalla. [77] Tämä näkemys vastaa kyseisen säännöksen soveltamisalaa koskevaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Yhteisön tullikoodeksin 239 artiklan mukaista tuontitullien peruuttamista tai palauttamista koskevan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti on tunnustettu myös yhteisön tullikoodeksin 220 artiklassa tarkoitetun jälkikäteen tapahtuvan tileihin kirjaamisen osalta, että väärennetyt tullietuuskohtelutodistukset kuuluvat liiketoiminnan riskeihin, joiden varalta maahantuojan on ryhdyttävä varotoimiin itse. [78] Se, että maahantuoja on ollut vilpittömässä mielessä, ei vapauta sitä vastuusta maksaa tullivelka, koska maahantuoja on kuitenkin tehnyt tulli-ilmoituksen maahantuodusta tavarasta. Maahantuojan on itse vastattava tullien maksamisesta sekä tulliviranomaisille esittämiensä asiakirjojen sääntöjenmukaisuudesta, vaikka se ei enää voikaan vierittää kärsimäänsä vahinkoa muille. [79] Maahantuojan on siis periaatteessa vastattava itse mahdollisesta tullien peruuttamatta jäämisestä aiheutuvasta maksukyvyttömyydestä. Sen velan suuruus, jonka peruuttamista vaaditaan, ei myöskään sinänsä ole mikään peruste, joka voisi vaikuttaa peruuttamisen edellytysten arvioin-

74 – Ks. edellä alaviitteessä 11 mainittu asia Mecanarte, tuomion 23 kohta ja edellä alaviitteessä 70 mainittu asia Ilumitrónica, tuomion 42 kohta; asia C-299/98 P, CPL Imperial 2 ja Unifrigo v. komissio, määräys 9.12.1999 (Kok. 1999, s. I-8683, 32 kohta).

75 – Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan virheen ei voida katsoa käsittävän ainoastaan pelkkiä toimivaltaisten viranomaisten kirjoitus- tai laskuvirheitä vaan siihen sisältyvät kaikentyyppiset virheet, joita on voinut sattua päätöstä tehtäessä, ja erityisesti sellaiset, joissa on ollut kysymys sovellettavien oikeussääntöjen virheellisestä tulkinnasta tai soveltamisesta (edellä alaviitteessä 11 mainittu asia Mecanarte, tuomion 20 kohta).

76 – Kolmansien osapuolten tahallinen luvaton toiminta on väärennetyn asiakirjan laatimista tai olemassa olevan aidon asiakirjan muuttamista, jolloin pyritään asiakirjan alkuperää koskevaan harhaanjohtamiseen oikeudellisissa suhteissa.

77 – Edellä alaviitteessä 11 mainittu asia Pascoal & Filhos, tuomion 59 kohta ja sitä seuraavat kohdat. Ks. edellä alaviitteessä 7 mainittu Sack, J., Band 1, C. II, s. 26, 79 kohta, jossa todetaan, että jälkitullauksen yhteydessä luottamuksensuojaa ei sovelleta vääriin eikä väärennettyihin asiakirjoihin, koska muutoin jälkitullausta ei näissä tapauksissa voitaisi suorittaa käytännössä koskaan ja houkutus tällaisten asiakirjojen käyttämiseen kasvaisi valtavasti. Lisäksi teoksessa viitataan yhteisön tullikoodeksin soveltamisasetuksen 904 artiklan c kohdan säännökseen.

78 – Edellä alaviitteessä 74 mainittu asia CPL Imperial 2 ja Unifrigo v. komissio, määräyksen 37 kohta ja sitä seuraavat kohdat; yhdistetyt asiat T-10/97 ja T-11/97, CPL Imperial 2 ja Unifrigo v. komissio, tuomio 9.6.1998 (Kok. 1998, s. II-2231, 62 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

79 – Edellä alaviitteessä 11 mainitut yhdistetyt asiat Van Gend & Loos ym., tuomion 16 ja 17 kohta. Ks. Dolfen, M., ”Nacherhebung, Erstattung und Erlass von Abgaben nach dem neuen Zollkodex”, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, vihko 24/1993, s. 759, jonka mukaan tullivelallinen vastaa yksin siitä riskistä, että esimerkiksi tavaran alkuperää koskeva kaupallinen asiakirja osoittautuu myöhemmin tehtävässä tutkimuksessa vääräksi.

tiin.[80] Sitä vastoin yhteisön ei voida odottaa vastaavan kolmansien osapuolten lainvastaisen toiminnan haitallisista seurauksista.

186. Tätä oikeuskäytäntöä voidaan soveltaa käsiteltävänä olevaan asiaan. Tässä yhteydessä on syytä viitata ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeudellisesti moitteettomiin tosiseikkoja koskeviin toteamuksiin, joiden mukaan kyseiset 32 A.TR.1-todistusta ovat väärennöksiä, joiden laadintaan Turkin viranomaiset eivät ole osallistuneet. Valittajan esittämä riittämätön näyttö huomioon ottaen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ollut mitään syytä olettaa, että toimivaltaiset viranomaiset olisivat osallistuneet aktiivisesti väärennösten laatimiseen. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oli mahdollista perustellusti hylätä kolmas kanneperuste perusteettomana.

187. Koska valituksenalaisella tuomiolla ei rikottu yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa, myös yhdeksäs valitusperuste on hylättävä ilmeisen perusteettomana.

V Tarkastelun tulos

188. Edellä esitetystä seuraa, että valitus on perusteeton. Näin ollen se on hylättävä kokonaisuudessaan.

VI Oikeudenkäyntikulut

189. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 118 artiklan nojalla valitusmenettelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska valittaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission tältä osin esittämien vaatimusten mukaisesti.

80 – Valittajalle määrätyn tullivelan määrä liittyy tavaroiden taloudelliseen arvoon ja erityisesti kyseisiin tavaroihin kohdistuvien tullien ja verojen määrään. Se, että tuontitulleina vaadittava määrä voi olla huomattava, kuuluu sellaisten ammatillisten riskien ryhmään, joille taloudellinen toimija on alttiina (vrt. tältä osin edellä alaviitteessä 13 mainitut yhdistetyt asiat Faroe Seafood ym., tuomion 115 kohta). Sen tullivelan suuruus, jonka peruuttamista haetaan, ei näin ollen itsessään ole sellainen seikka, joka vaikuttaisi niiden edellytysten tarkasteluun, jotka peruutuksen osalta on täytettävä (asia T-53/02, Ricosmos BV v. komissio, tuomio 13.9.2005 (Kok. 2005, s. II-3171, 161 kohta)).

VII Ratkaisuehdotus

190. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

– hylkää valituksen kokonaisuudessaan ja

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, myös oikeudenkäyntikulut ensimmäisessä oikeusasteessa.